Ruben Willaert
restauratie & archeologie
decoratie

GEEFT HET VERLEDEN EEN TOEKOMST

Torhoutsesteenweg 37-39
(Zedelgem, West-Vlaanderen)

Projectcode: 2020G33
Juli 2020

ARCHEOLOGIENOTA
BUREAUONDERZOEK (FASE 0)
DEEL 1: RESULTATEN VAN HET BUREAUONDERZOEK

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Aaron Willaert, Wouter Van Goidsenhoven

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /
De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:
Ruben Willaert, OE/ERK/Archeoloog/2015/00069

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2020
Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

1 Resultaten van het bureauonderzoek 7

1.1 Administratieve gegevens 7
1.2 Onderzoeksopdracht 9

1.2.1 Doelstelling 9
1.2.2 Onderzoeksvragen 9
1.2.3 Juridische context 9
1.2.4 Randvoorwaarden 9
1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein 9

1.3 Werkwijze en strategie 10

1.3.1 Methode 10
1.3.2 Fysisch geografische situatie 10
1.3.3 Historische context en bekende archeologie 10
1.3.4 Archeologische indicatoren 10
1.3.5 Verstoringshistoriek 11
1.3.6 Introductie tot het projectgebied 12

1.3.6.1 Ruimtelijke situering 12
1.3.6.2 Geplande werken 13

1.4 Assessmentrapport 17

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie 17

1.4.1.1 Landschappelijke situering 18
1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie 22
1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie 23
1.4.1.4 Bodemvormingsprocessen 24

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis 26

1.4.2.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden 26
1.4.2.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen 30
1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen 33
1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen 38

1.5 Synthese 41

2 Bibliografie 42

FIGURENLIJST

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt). 8
Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt). 8
Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, wintertopnamen, 2019 (Bron: Geopunt)..... 12
Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt)..... 13
Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt)..... 14
Figuur 6: Terreinprofiel nieuwe toestand (bron: opdrachtgever). 15
Figuur 7: Grondplan gelijkvloers (bron: opdrachtgever). 15
Figuur 8: Grondplan verdieping (bron: opdrachtgever)..... 16
Figuur 9: Visualisatie geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever). 16
Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt). 18
Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt)..... 19
Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt)..... 19
Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt)..... 20
Figuur 14: Hoogteverloop, N-Z (Bron: Geopunt). 20
Figuur 15: Hoogteverloop, W-O (N) (Bron: Geopunt)..... 21
Figuur 16: Hoogteverloop, W-O (Z) (Bron: Geopunt). 21
Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt)... 22
Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt). 23
Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt). 25
Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km (Bron: Geopunt). 26
Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Heraldische Kaart van het Brugse Vrije, 1597 kopie van Pieter Claeissens (Bron: Kaartenhuis Brugge). 34
Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)..... 34
Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt)..... 35

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt). 35
Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt). 36
Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt). 36
Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1910 (Bron: NGI Cartesius). 37
Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt). 38
Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt). 39
Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt). 39
Figuur 31: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt). 40
Figuur 32: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt). 40

TABELLENLIJST

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek. 7
Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens. 17

1 Resultaten van het bureauonderzoek

1.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	West-Vlaanderen
	Gemeente	Zedelgem
	Deelgemeente	Loppem
	Postcode	8210
	Adres	Torhoutsesteenweg 37-39 8210 Loppem
	Toponiem	Torhoutsesteenweg 37-39
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X_{min} = 65789 Y_{min} = 205376 X_{max} = 66050 Y_{max} = 205551
b) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Loppem, Afdeling 2, Sectie E, nr's: 332d, 331c Figuur 1	
c) Een topografische kaart van het onderzochte gebied waarvan de schaal afgestemd is op de grootte van het projectgebied	Figuur 2	
d) Alle betrokken actoren en specialisten	Wouter Van Goidsenhoven (erkend archeoloog) Clara Thys (archeoloog) Elke Ghyselbrecht (aardkundige) Aaron Willaert (historicus)	
e) Personen buiten het project die geraadpleegd of betrokken werden voor algemene wetenschappelijke advisering	/	

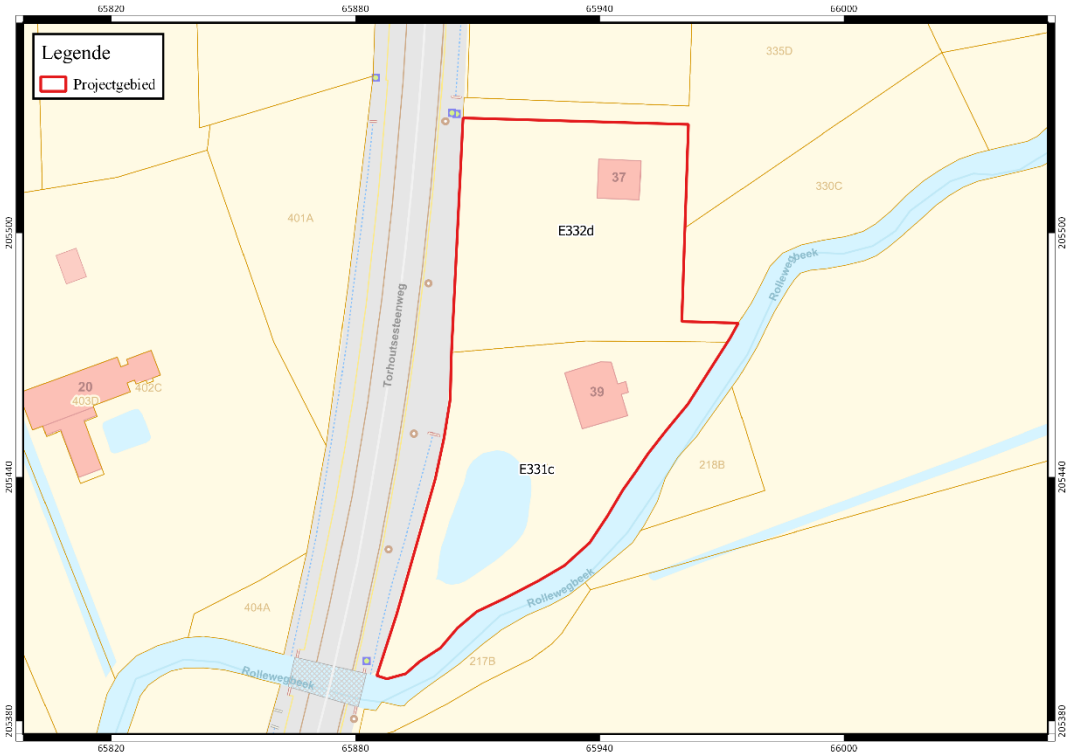

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart (Bron: Geopunt).

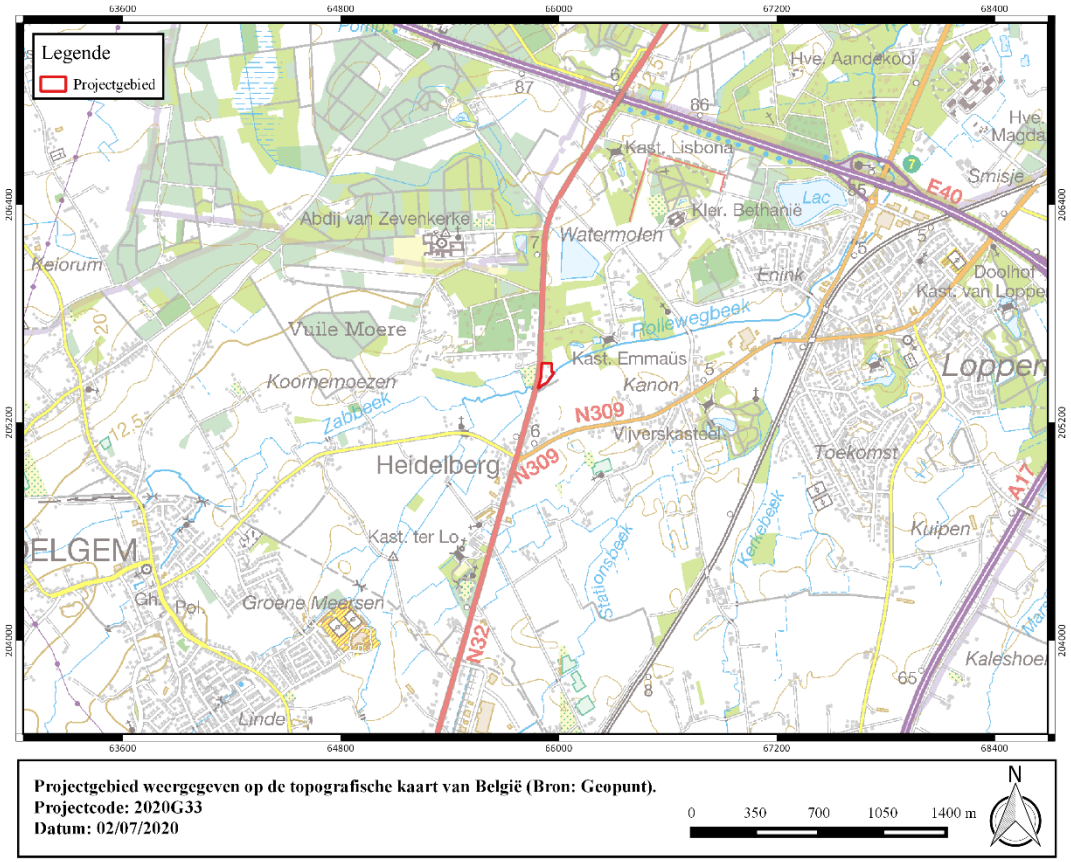

Figuur 2: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van België (Bron: Geopunt).

1.2 Onderzoeksopdracht

1.2.1 Doelstelling

Het archeologisch vooronderzoek betracht altijd eerst door raadpleging van gekende en ontsloten informatiebronnen tijdens een bureauonderzoek eventueel aanwezig archeologisch erfgoed binnen het onderzoeksgebied te inventariseren, waarderen en veiligstellen.

1.2.2 Onderzoeksvragen

Voor het bureauonderzoek zijn volgende onderzoeksvragen te formuleren:

- Hoe is de aardkundige opbouw van het onderzoeksgebied?
- Welke processen van bodemvorming zijn bekend?
- Welke geomorfologische processen zijn te bekend?
- Welke aardkundige eenheden zijn archeologisch relevant en wat is hun diepteligging?
- Zijn er archeologische resten bekend binnen de grenzen van het plangebied?
- Welke is de aard en ouderdom van bekende archeologische resten?
- Welke is de conserveringsgraad en gaafheid van bekende archeologische resten?
- Wat is de invloed van de toekomstige inrichting op eventueel aanwezige archeologische resten?

1.2.3 Juridische context

Het onderzoeksterrein situeert zich volgens het gewestplan deels in een zone bestemd als woonpark, deels in een zone bestemd als agrarisch gebied. Het onderzoeksterrein situeert zich noch binnen een vastgestelde archeologische zone, noch binnen een archeologische site, noch binnen een zone waar geen archeologie te verwachten valt. Deze archeologienota wordt opgemaakt naar aanleiding van een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag waarbij de totale oppervlakte van de ingreep in de bodem 1000 m^2 of meer beslaat en de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m^2 of meer bedraagt.

De oppervlakte van het plangebied in kwestie bedraagt 6504 m^2; vandaar is men verplicht een bekrachtigde archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag.

1.2.4 Randvoorwaarden

Voor het bureauonderzoek worden enkel toegankelijke en beschikbare bronnen gebruikt.

1.2.5 Archeologische voorkennis van het terrein

Binnen de grenzen van projectgebied Zedelgem Torhoutsesteenweg werd in het verleden geen archeologisch onderzoek uitgevoerd.

In de omgeving zijn wel enkele archeologische vindplaatsen gekend (cfr. infra).

1.3 Werkwijze en strategie

1.3.1 Methode

In de praktijk resulteert het bureauonderzoek in een inschatting van het archeologisch potentieel van een onderzoeksgebied. Het archeologisch potentieel drukt een verwachting uit ten aanzien van voorkomen, aard, gaafheid en conservering van de archeologische resten in de ondergrond van de planlocatie. Het archeologisch potentieel is gebaseerd op vier variabelen: fysisch-geografische situatie, bekende archeologische vindplaatsen, archeologische indicatoren en verstoringshistoriek.

Pas na de vaststelling van het archeologisch potentieel kunnen onderbouwde inschattingen worden gemaakt over de planeffecten op eventueel archeologisch erfgoed.

1.3.2 Fysisch geografische situatie

Geologische, geomorfologische en bodemkundige data informeren over de genese van het landschap in het plangebied, de bodemopbouw en de ligging en de stratigrafische positie van sedimenten waarin archeologische fenomenen kunnen voorkomen. Een aantal (prehistorische) vindplaatstypen kunnen bovendien uitgesproken gekoppeld worden aan specifiek aanwijsbare landschapsvormen.

De aardkundige data laten ook toe om een verwachting te formuleren ten aanzien van de verschijningsvorm, d.i. de conserveringsgraad en gaafheid van het archeologische erfgoed.

Volgende informatiebronnen werden geconsulteerd t.b.v. een eerste aardkundige analyse:

- Tertiair en Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Toelichting bij de Quartair geologische kaart van Vlaanderen
- Bodemkaart van Vlaanderen
- Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen
- Hydrografische kaart van Vlaanderen
- Bodemerosie kaart

1.3.3 Historische context en bekende archeologie

Beschikbare historische en toponymische kennis over woonplaatsen (buurtschap, gehucht, dorp, stad) in en nabij het onderzoeksgebied kan een zinvol kader bieden om de betekenis van bekende archeologische vindplaatsen te evalueren.

Om een overzicht te krijgen van de bekende archeologische vindplaatsen binnen het onderzoeksgebied werd de Centrale Archeologische Inventaris van Agentschap Onroerend Erfgoed[1] geraadpleegd en is lokaal geïnformeerd naar recent onderzoek.

1.3.4 Archeologische indicatoren

Archeologische indicatoren omvatten diverse datacategorieën zoals resultaten van non-intrusieve archeologische prospectietechnieken (bijvoorbeeld vondstmeldingen van metaaldetectie), toevallige vondsten bij niet-archeologische graafwerken, maar vooral ook historisch-cartografische, iconografische data en fotocollecties. Ze vormen fysiek aanwijsbare

[1] https://cai.onroerenderfgoed.be/

fenomenen die een aanwijzing kunnen zijn voor de aanwezigheid, ter plaatse of in de nabijheid, van archeologische sites.

Archeologische indicatoren zijn gezocht in de Centrale Archeologische Inventaris van het Agentschap Onroerend Erfgoed en in ontsloten cartografische bronnen zoals:

- Ferrariskaart, 1771-1777
- Atlas der Buurtwegen uit ca. 1840
- Kadasterkaart van Philippe-Christian Popp, 1842-1879
- Topografische kaart 1911

1.3.5 Verstoringshistoriek

De verstoringsgraad van het onderzoeksgebied bepaalt in belangrijke mate de te verwachten gaafheid en bewaringsgraad van eventueel aanwezig archeologische bodemarchief. Om een correcte inschatting van de verstoring van de bodem te kunnen maken kunnen allerhande bronnen van pas komen. Zo kan mondelinge informatie van vroegere gebruikers of bewoners, beschikbare plannen van (verdwenen) constructies, verslagen van bodemonderzoeken en saneringen of informatie over delfstoffenwinning relevante informatie bieden.

Aanvullende informatie over recent historisch landgebruik is afkomstig van geraadpleegde luchtopnames vanaf 1971.[2]

[2] http://www.geopunt.be/

1.3.6 Introductie tot het projectgebied

1.3.6.1 Ruimtelijke situering

Het plangebied is gelegen in Loppem, deelgemeente van Zedelgem in de provincie West-Vlaanderen. Loppem grenst in het noorden aan Sint-Andries (Brugge) en Sint-Michiels (Brugge), ten oosten aan Oostkamp en Waardamme en ten westen aan Veldegem (Zedelgem).

Het plangebied grenst ten westen aan de Torhoutsesteenweg en ten zuidoosten aan de Rollewegbeek. De noordzijde van het plangebied grenst aan een bebouwd perceel. De dorpskern van Loppem situeert zich ca. 2 km ten oosten.

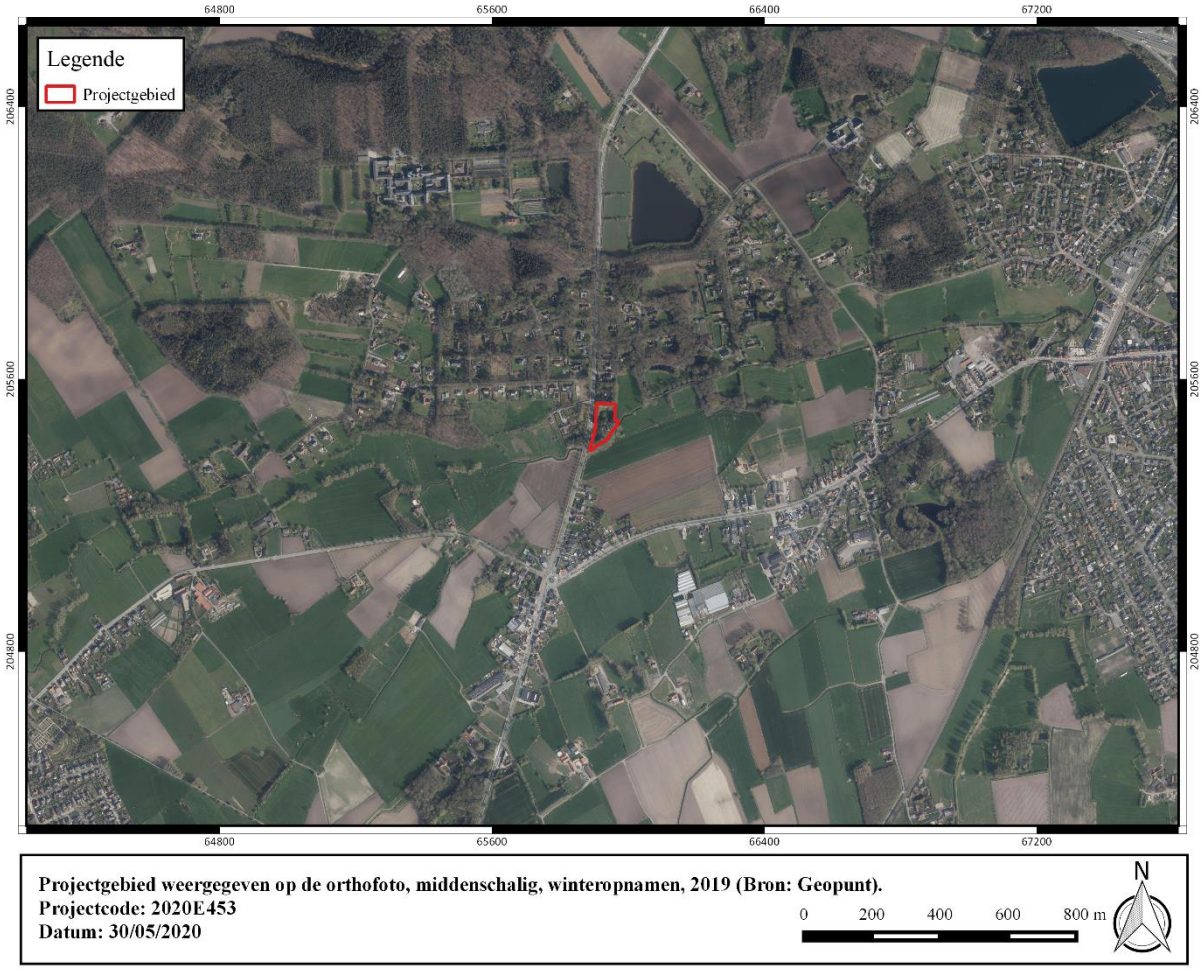

Figuur 3: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, wintertopnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2 Geplande werken

1.3.6.2.1 Bestaande toestand

De totale oppervlakte van het plangebied bedraagt ca. 6504 m².

Het terrein is momenteel bebouwd met 2 woningen die gesloopt worden.

Op heden is ca. 277 m² van het terrein bebouwd, bijkomend is ca. 1400 m² verhard. Het zuidelijke gebouw is integraal onderkelderd tot een diepte van ca. 1,5 m-mv. In het zuidelijk deel van het terrein situeert zich een vijver met een oppervlakte van ca. 495 m². Het overige deel van het terrein is in gebruik als tuinzone. Verspreid over het terrein zijn een ruim aantal bomen aanwezig.

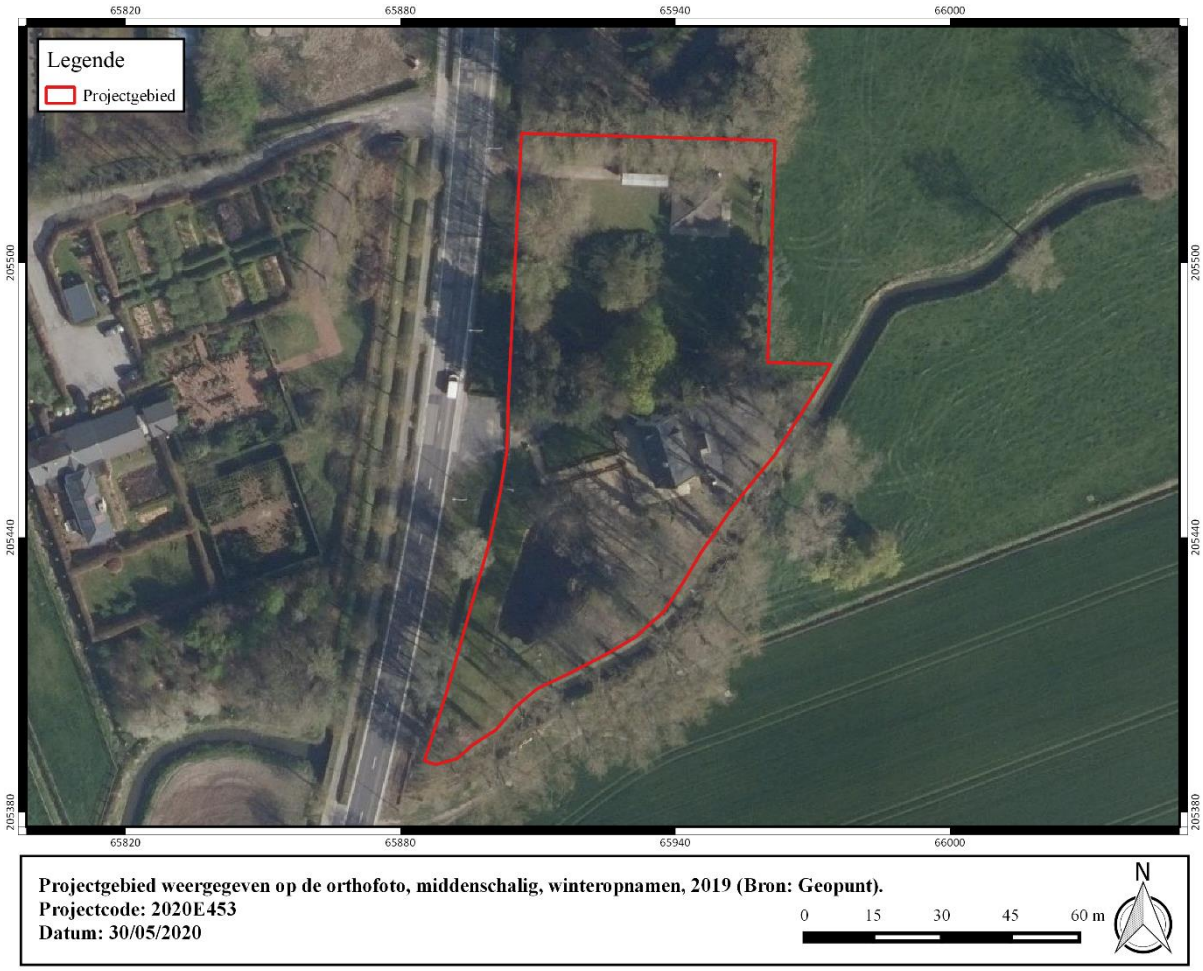

Figuur 4: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.3.6.2.2 Ontworpen toestand

De opdrachtgever plant de sloop van de twee bestaande woningen en de uitbraak van alle aanwezige verharding. Na de noodzakelijke sloop wordt een nieuw gebouw met commerciële functie en één woonentiteit gerealiseerd. Beide volumes worden met een circulatiezone en terras met elkaar verbonden. Finaal ontstaat aldus een z-vormig grondplan bestaande uit 2 bouwlagen. Een bel-etage die uitkijkt over de omliggende omgeving en een souterrain die deels in het landschap wordt ingeschoven. Het winkelgedeelte waar de bezoekers zich begeven bevindt zich op de bovenste verdieping, logistieke functies en de woonentiteit op de onderste bouwlaag. De footprint van de nieuwbouw bedraagt ca. 842 m². Het nulpas van het gelijkvloers zal zich situeren op een TAW-waarde van 7.23 m TAW. Er zal ter hoogte van de nieuwbouw aldus een afgraving nodig zijn tussen de 50 en 300 cm. Rondom en ten noorden van de nieuwbouw wordt nieuwe verharding gerealiseerd in de vorm van een inrijlaan en parkeergelegenheid. In totaal wordt ca. 2610 m² van het terrein verhard. Voor deze verharding dient een bodemingreep gerekend te worden van ca. 50 cm-mv. De rest van het terrein zal worden ingericht als groenzone. Een aantal bomen dienen behouden te blijven. Voor de aanleg van de groenzone dient een maximale bodemingreep gerekend te worden van ca. 30 cm-mv. Een uitzondering vormen de zuidelijk gelegen vijver en omliggende groenzone (ca. 1540 m²). Deze zone blijft integraal behouden.

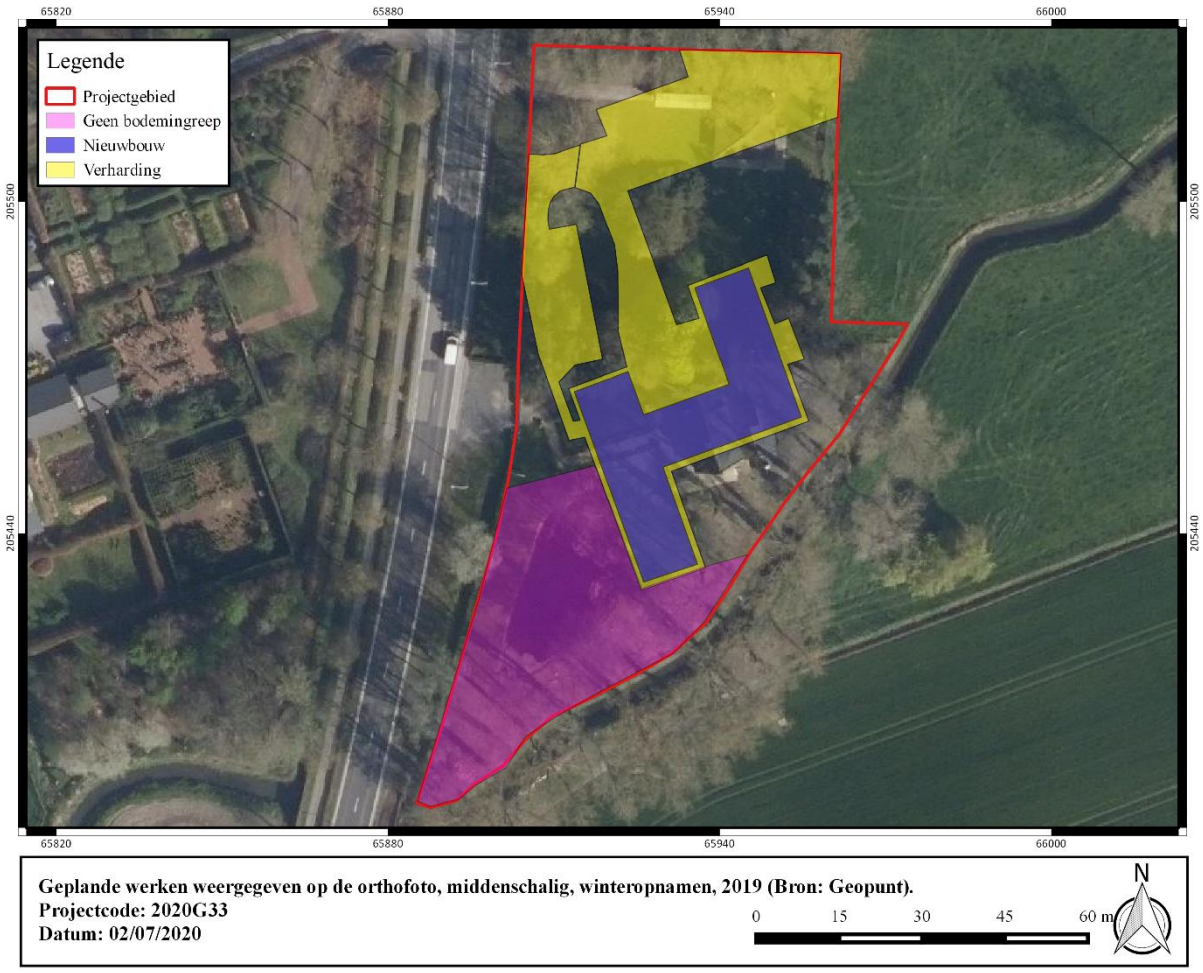

Figuur 5: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

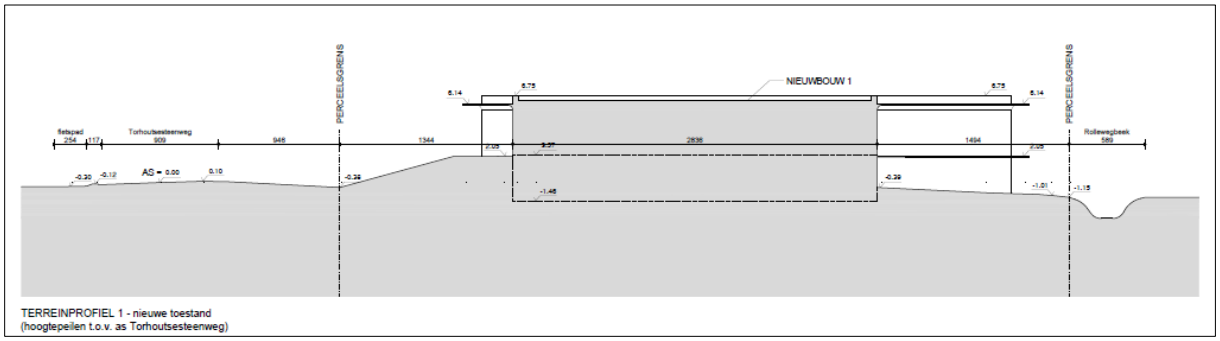

Figuur 6: Terreinprofiel nieuwe toestand (bron: opdrachtgever).

Figuur 7: Grondplan gelijkvloers (bron: opdrachtgever).

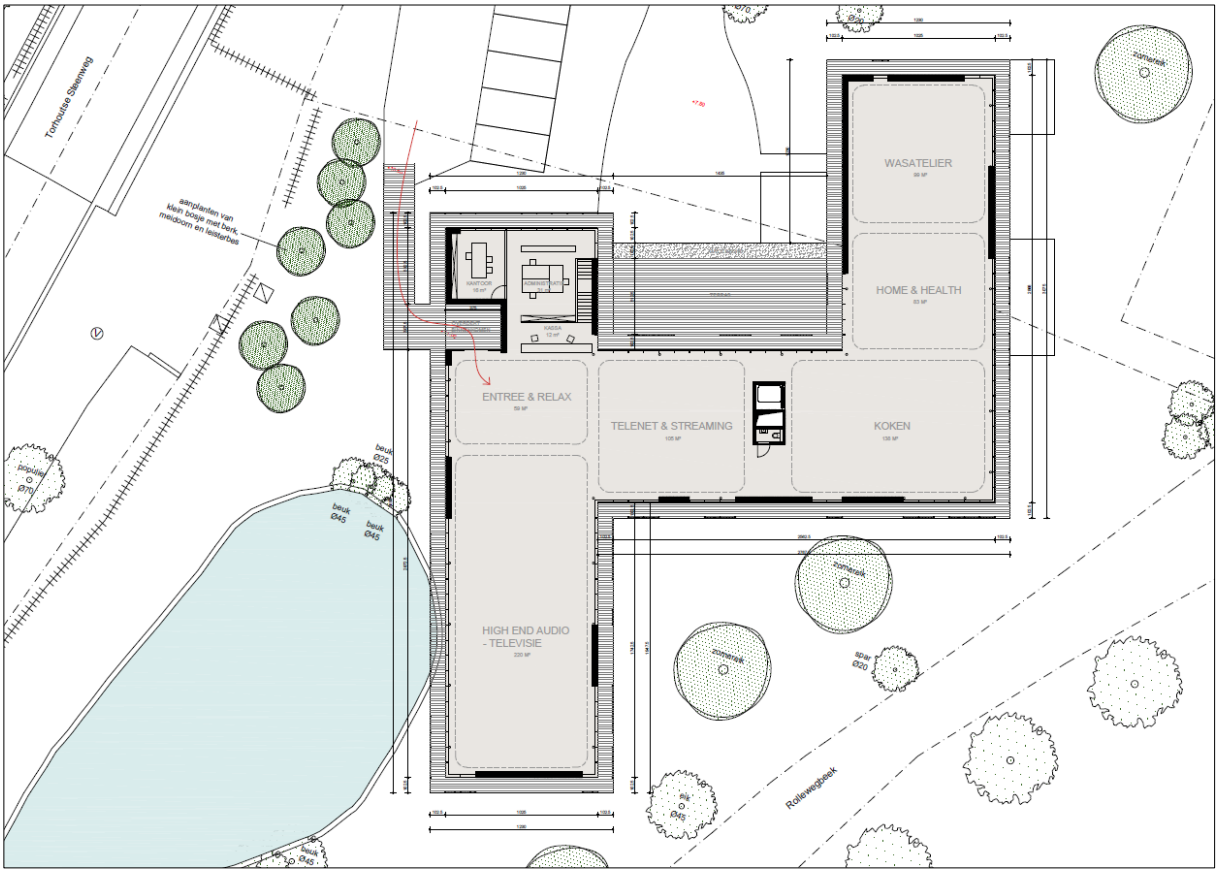

Figuur 8: Grondplan verdieping (bron: opdrachtgever).

Figuur 9: Visualisatie geplande ontwikkeling (bron: opdrachtgever).

1.4 Assessmentrapport

Het assessmentrapport omvat alle relevante gegevens die over het projectgebied verzameld kunnen worden uit toegankelijke literatuur en kaartmateriaal, die bijdragen tot het gefundeerd inschatten van het archeologisch potentieel van het plangebied. Om dit laatste te bereiken worden de verzamelde gegevens met elkaar vergeleken, geconfronteerd en samengelegd. Dit rapport heeft als doel het plangebied binnen zijn archeologisch en landschappelijk kader te plaatsen, rekening houdend met de geplande bodemingrepen. De studie maakt gebruik van verschillende datasets, waarbij het uitgangspunt steeds het ontwerpplan van de toekomstige bodemingrepen is. Dit ontwerpplan wordt telkens geprojecteerd op de geologische, bodemkundige en historische kaarten. Alle kaartmateriaal werd vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

Op basis van deze assessment van het projectgebied kan een gegronde argumentatie opgesteld worden over de noodzaak en het nut van al dan niet verder te nemen archeologische maatregelen, die uiteengezet worden in deel 2: het programma van maatregelen.

1.4.1 Fysisch geografische en geologische situatie

Tabel 2: Overzicht van de aardwetenschappelijke gegevens.

Bron	***Informatie***
Landschappelijke situering	Zandstreek buiten de Vlaamse Vallei
Tertiair	Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge).
Quartair	Type 3, Type 3a
Bodemtypes	EFp, Sep, Sdh
Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen	7.5 – 10.0 m TAW
Hydrografie	Bekken van de Brugse Polders, deelbekken Brugse Polders.

1.4.1.1 Landschappelijke situering

Landschappelijk is het plangebied gelegen in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei. Het terrein behoort tot het westelijke Houtland.

Het onderzoeksterrein is gelegen op de overgang van het Plateau van Wijnendale richting het Zuid-Brugse Dallandschap. Het plangebied is gelegen op de noordelijke rand van de beekvallei van de Engelstraatbeek – Zuidervaartje. Deze waterloop ontspringt in Aartrijke en maakt een duidelijke insnijding in het Plateau van Wijnendale. Ten noordoosten watert de beek via de Kerkebeek af richting het Zuid-Brugse Dallandschap.

Het plangebied zelf is gelegen op een hoogte van ca. 7.5 – 10.0 m TAW. Het lokaal hoogtemodel toont duidelijk aan dat het terrein in het verleden onderhevig is geweest aan reliëfwijziging door menselijk ingrijpen. Het huis met huisnr. 37 situeert zich op een opgeworpen platform die ca. 1,5 meter hoger reikt dan de rest van het terrein. Ter hoogte van het noordelijk perceel helt het terrein licht af in oostelijke richting (van 9.0 m TAW naar 7.8 m TAW). Tussen beide percelen ligt een lager gelegen zone op ca. 7.7 m TAW. Rondom de vijver in het zuidelijke terreindeel varieert de hoogteligging tussen de 8.0 en 8.2 m TAW. Wat de impact is op het bodemarchief van deze reliëfwijzigingen is op basis van de beschikbare gegevens met zekerheid te bepalen.

Hydrografisch is het plangebied gelegen in het Bekken van de Brugse Polders, deelbekken Brugse Polders.

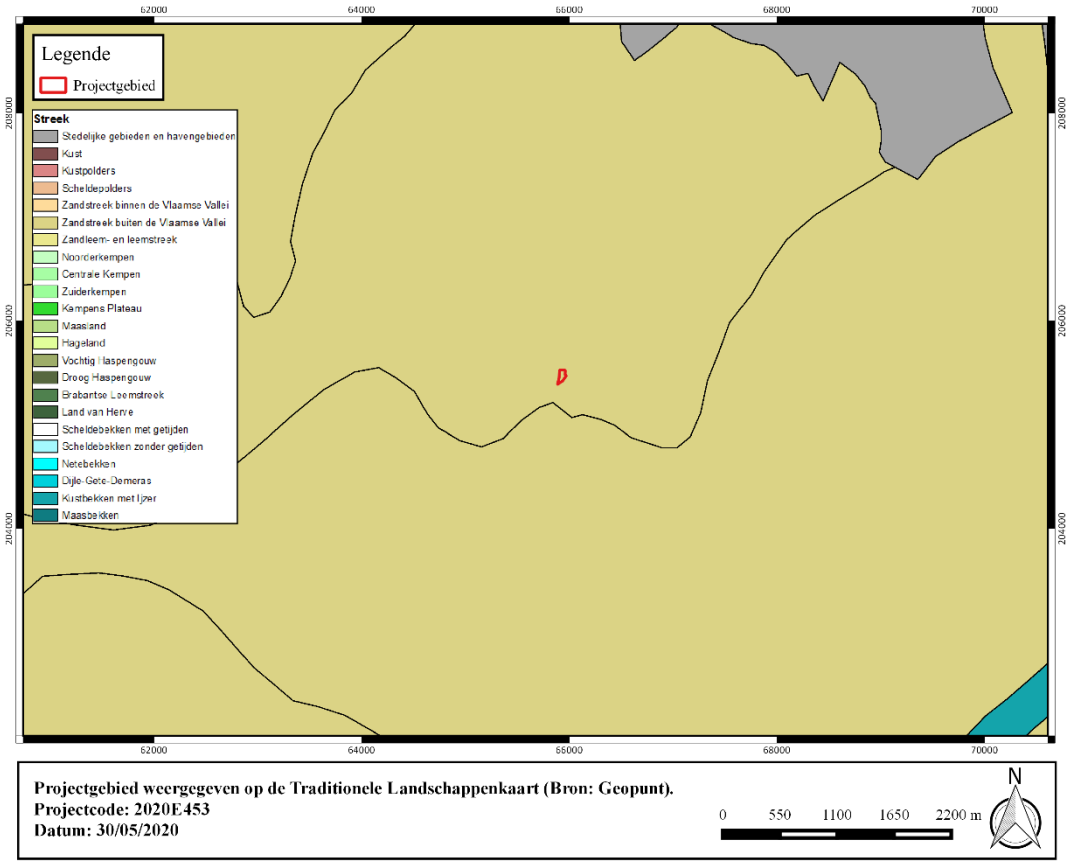

Figuur 10: Projectgebied weergegeven op de Traditionele Landschappenkaart (Bron: Geopunt).

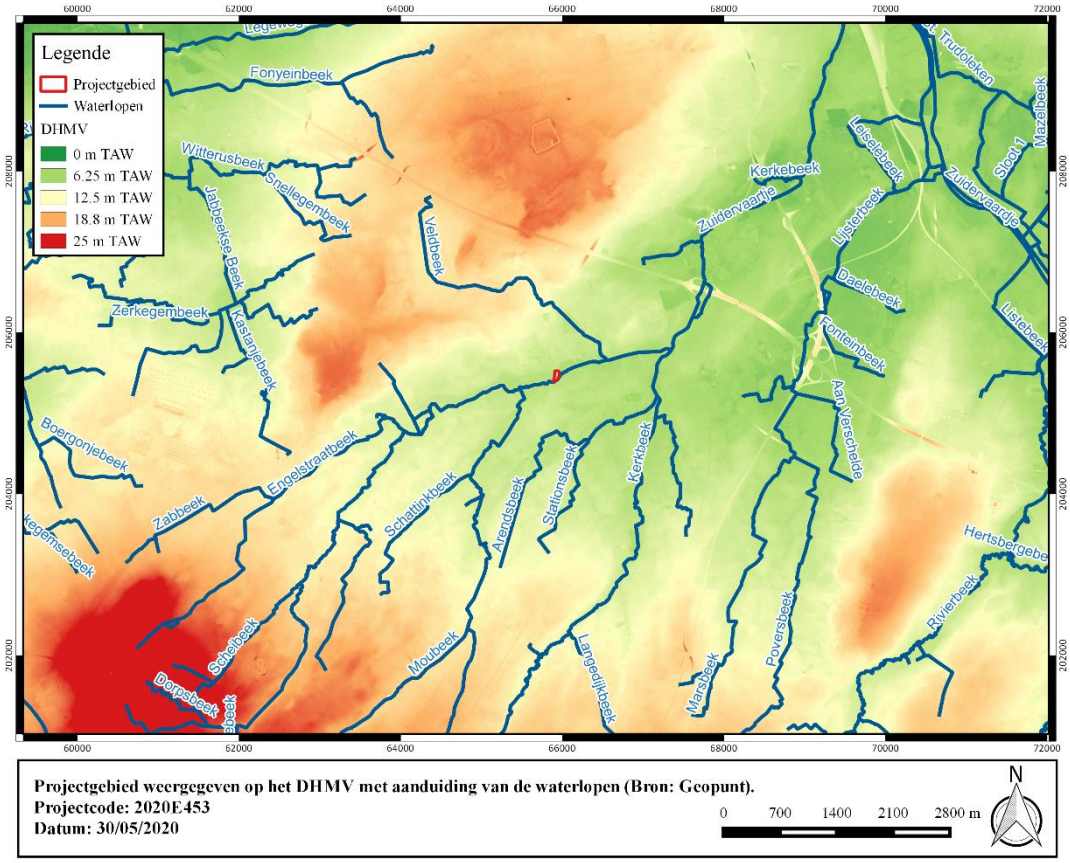

Figuur 11: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

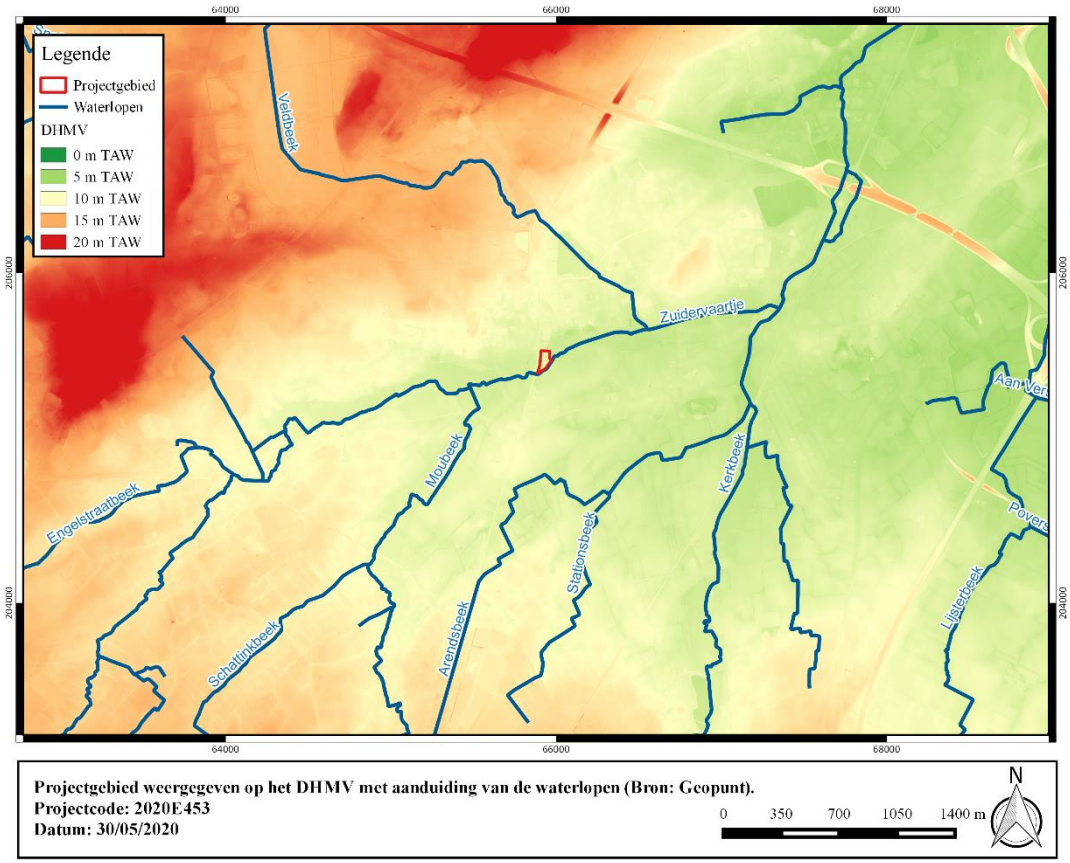

Figuur 12: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de waterlopen (Bron: Geopunt).

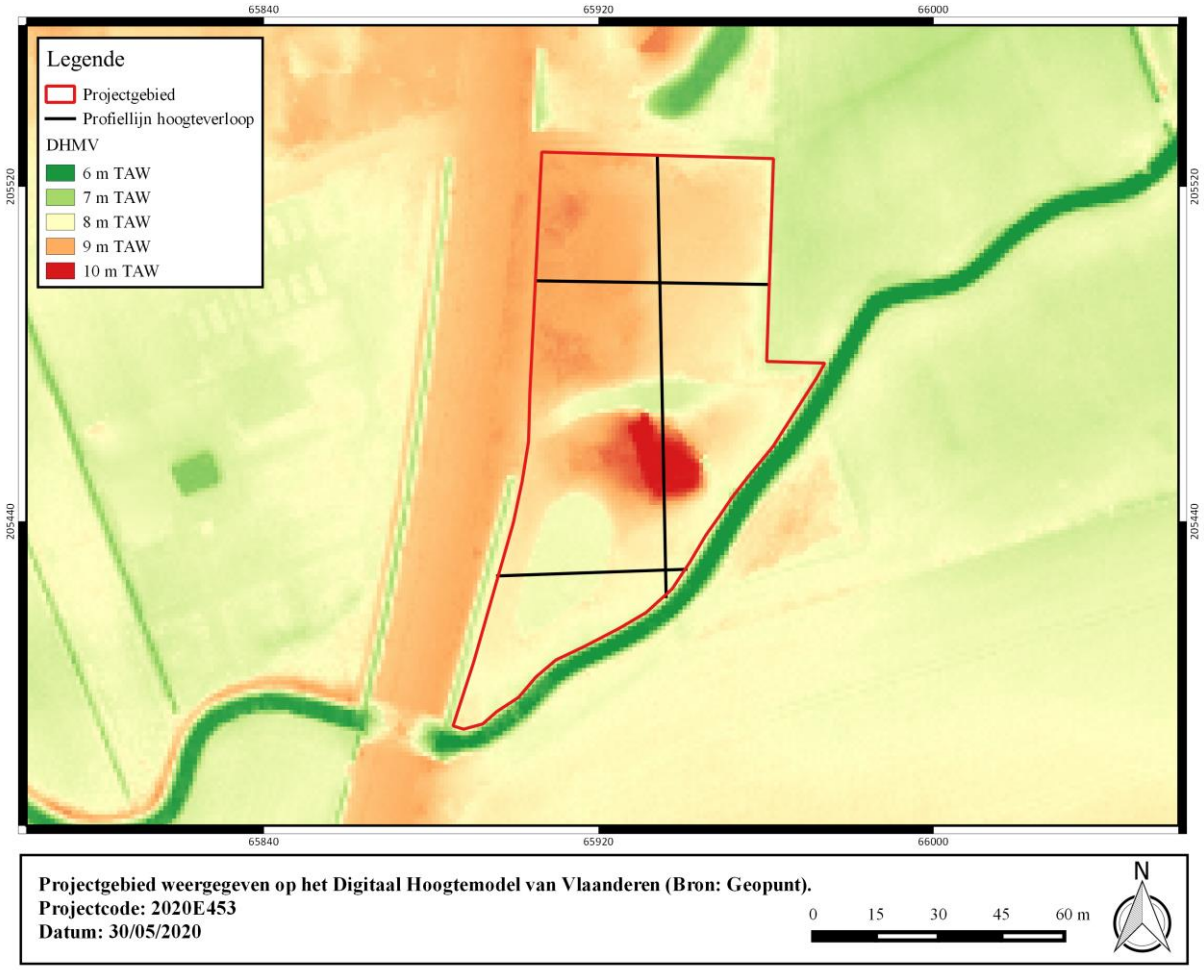

Figuur 13: Projectgebied weergegeven op het Digitaal Hoogtemodel van Vlaanderen (Bron: Geopunt).

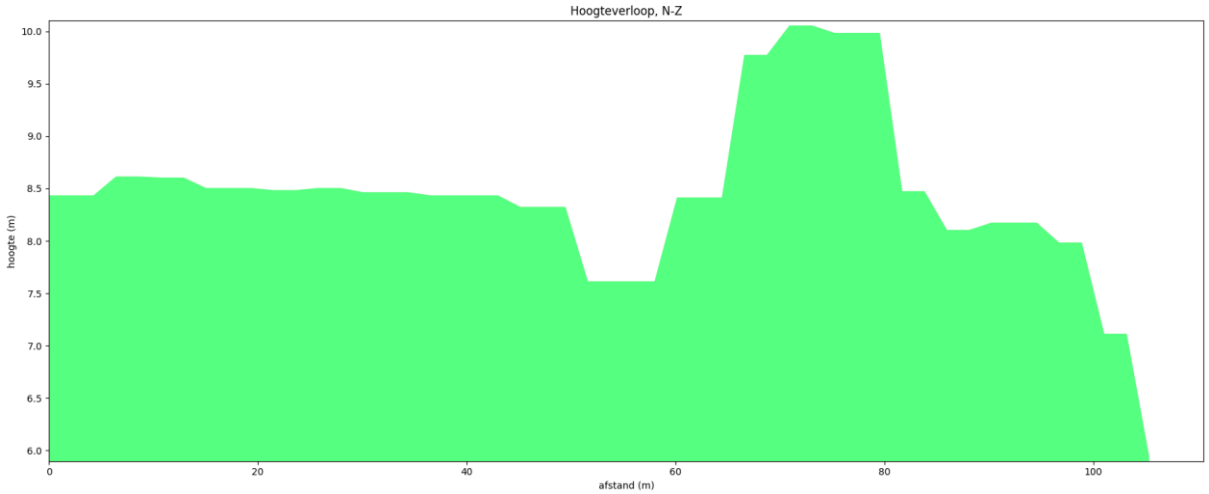

Figuur 14: Hoogteverloop, N-Z (Bron: Geopunt).

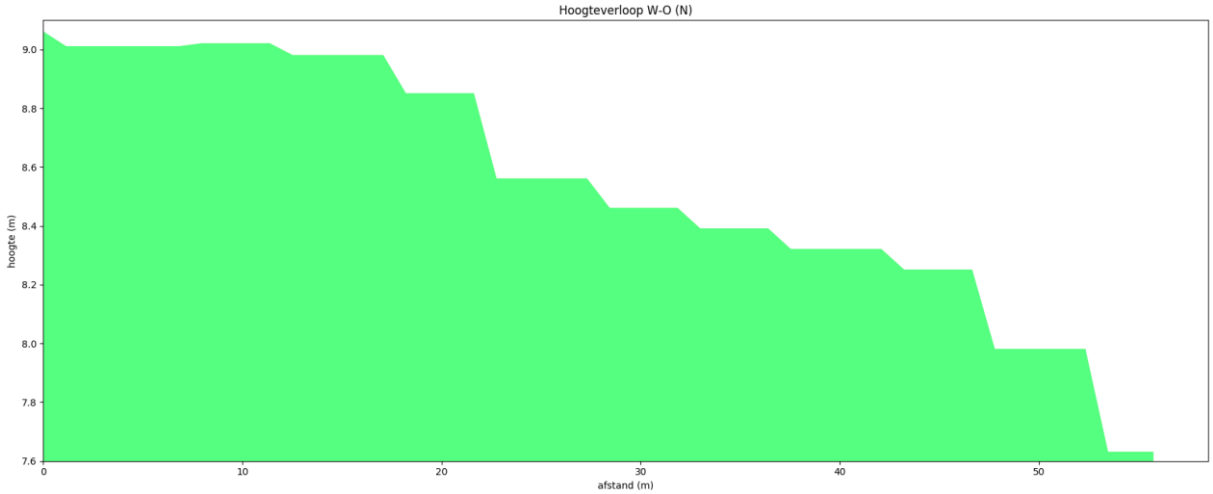

Figuur 15: Hoogteverloop, W-O (N) (Bron: Geopunt).

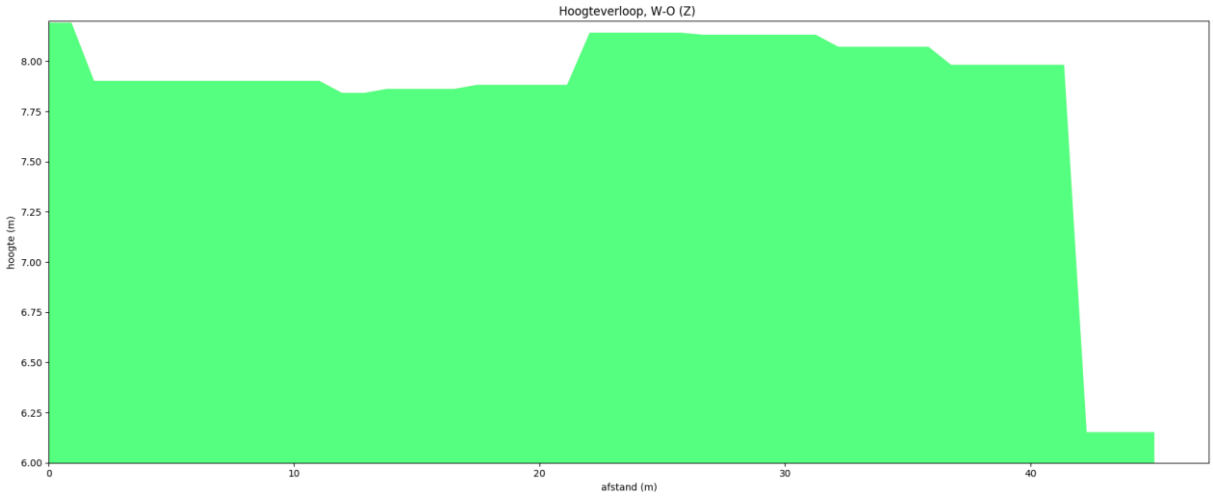

Figuur 16: Hoogteverloop, W-O (Z) (Bron: Geopunt).

1.4.1.2 Tertiaire lithostratigrafie

Het projectgebied bevindt zich in het **Lid van Vlierzele (Formatie van Gentbrugge).** De Formatie van Gentbrugge bestaat uit een afwisseling van kleiïge siltige en zandige mariene sedimenten met enkele macrofossielen. Het is onderverdeeld in drie leden; van oud naar jong: het Lid van Merelbeke, het Lid van Pittem en het Lid van Vlierzele.

Het Lid van Vlierzele is een groen tot grijsgroen fijn zand dat een duidelijke horizontale of kruisgewijze gelaagdheid vertoont aan de top. Soms is het ook homogeen met veel tubulaties door bioturbatie. Deze zanden werden afgezet in een epicontinentale zee. Naar onder toe gaat het meestal over in een homogeen kleiïg zeer fijn zand met kleilenzen. Bovenaan kunnen ook gedifferentieerde kleilagen voorkomen met humeuze intercalaties. De afzetting bevat slechts weinig macrofossielen. Harde zandsteenbanken komen regelmatig voor en werden vroeger plaatselijk aangewend als bouwsteen.

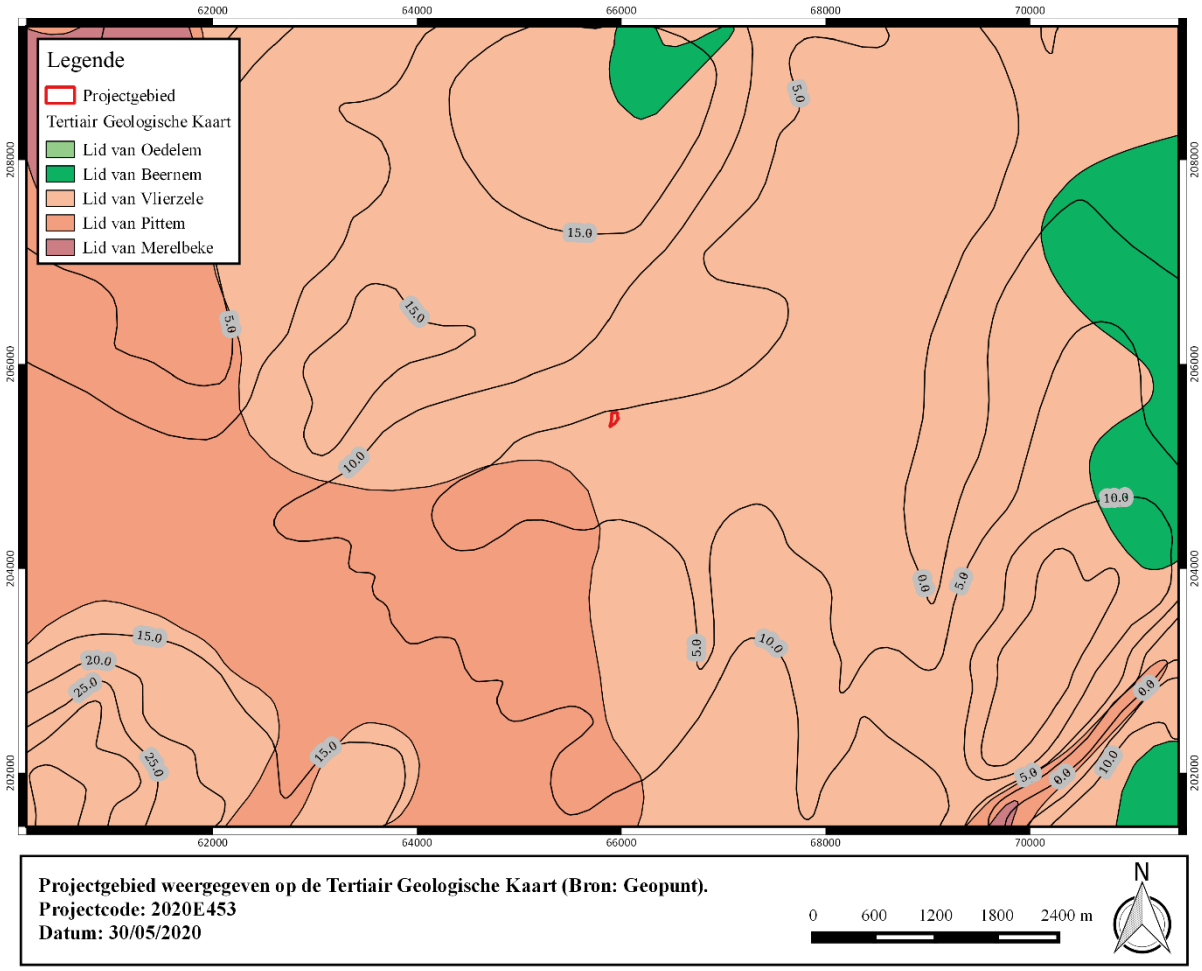

Figuur 17: Projectgebied weergegeven op de Tertiair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.3 Quartaire lithostratigrafie

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 3**. Dit type bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen (zandleem tot leem). Deze afzetting kan eventuele hellingsafzettingen bevatten van het Quartair.

Het projectgebied is gelegen in het **Quartair Type 3a.** Het bestaat uit een basis van fluviatiele afzettingen van het Weichseliaan gevolgd door een eolische afzetting van het Weichseliaan tot mogelijk Vroeg-Holoceen. Binnen deze afzetting kunnen mogelijk hellingsafzettingen van het Quartair voorkomen. Lokaal kan deze eolische afzetting afwezig zijn. De top bestaat uit een fluviatiele afzetting (organochemisch en perimarien incluis) van het Holoceen en mogelijk Tardiglaciaal.

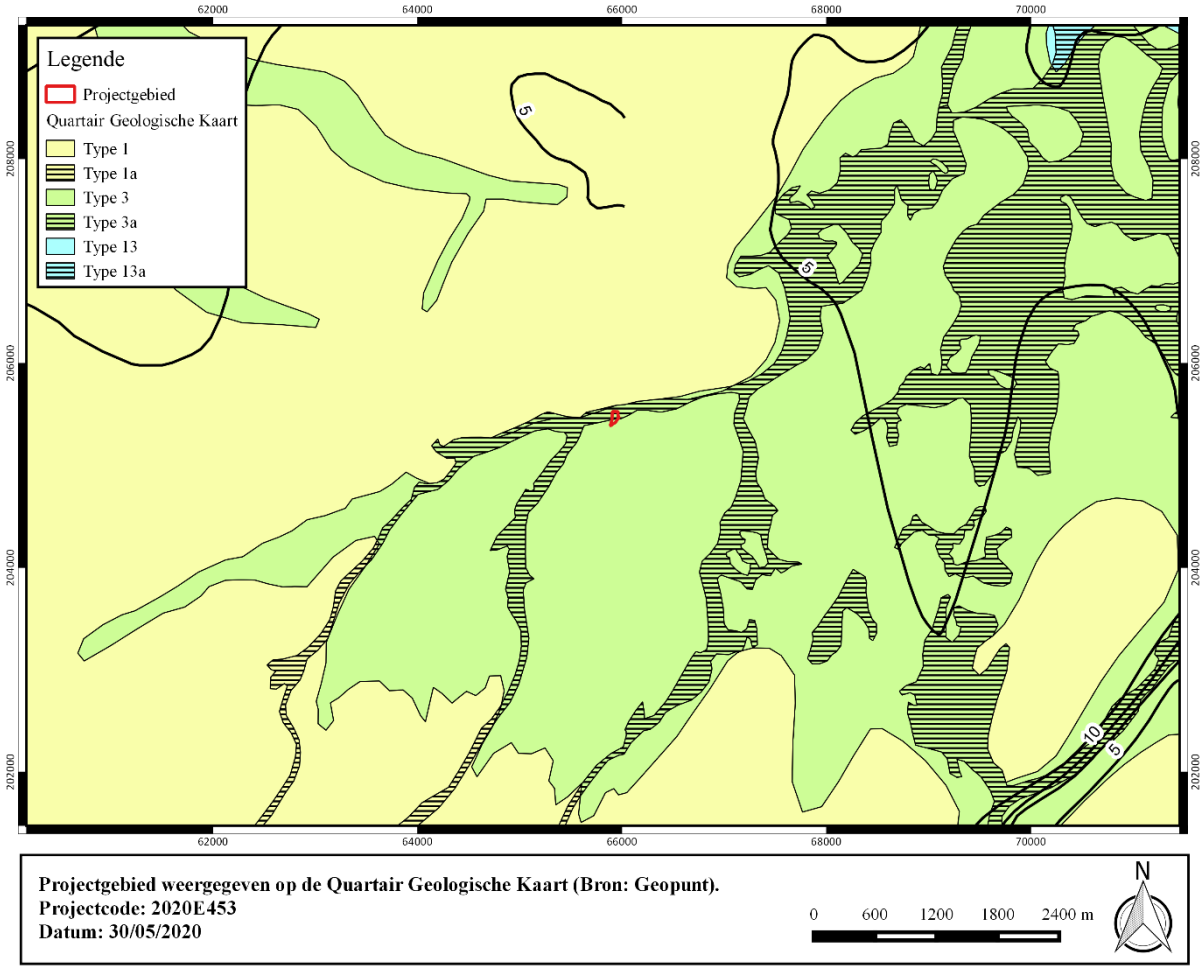

Figuur 18: Projectgebied weergegeven op de Quartair Geologische Kaart (Bron: Geopunt).

1.4.1.4 Bodemvormingsprocessen

Op de bodemkaart is goed te zien dat het terrein zich in de oorspronkelijke beekvallei bevindt. De bodem bestaat uit natte, profielloze bodems. Vanwege deze natte toestand moet het terrein in het verleden minder aantrekkelijk geweest zijn voor bewoning of bewerking.

Het bodemtype **EFp** is een natte, matig gleyige tot zeer natte, zeer sterk gleyige kleibodem met reductiehorizont, zonder profielontwikkeling. Deze hydromorfe sterk gleyige stuwwatergronden vertonen roestverschijnselen vanaf 20 cm. Onder de bouwvoor is geen duidelijke bodemvorming waar te nemen.

Het bodemtype **Sep** is een natte, sterk gleyige lemige zandbodem met reductiehorizont en zonder profielontwikkeling. Sep is een veel voorkomende serie met talrijke variaties in substraat, moedermateriaalvarianten en profielontwikkelingsvarianten. Het vertegenwoordigt een natte Regosol met algemeen een dikke humeuze laag, soms verveend, waarin de roestverschijnselen beginnen tussen 20 en 40 cm, de reductiehorizont begint rond 1 m. De overgang van de Ap naar de Cg komt dikwijls overeen met een textuurvariatie of het voorkomen van het substraat.

Het bodemtype **Sdh** is een matig natte lemige zandbodem met verbrokkelde ijzer en/of humus B horizont. Het is een Postpodzol met een bouwlaag die goed humeus is, gehomogeniseerd en ca. 30-50 cm dik. De Podzol B is deels door oplossingsverschijnselen maar grotendeels door het uitdelven en afvoeren van het verharde benedendeel bijna volledig verdwenen. Roestverschijnselen beginnen tussen 40 en 60 cm en zijn soms moeilijk waarneembaar in de Podzol B.

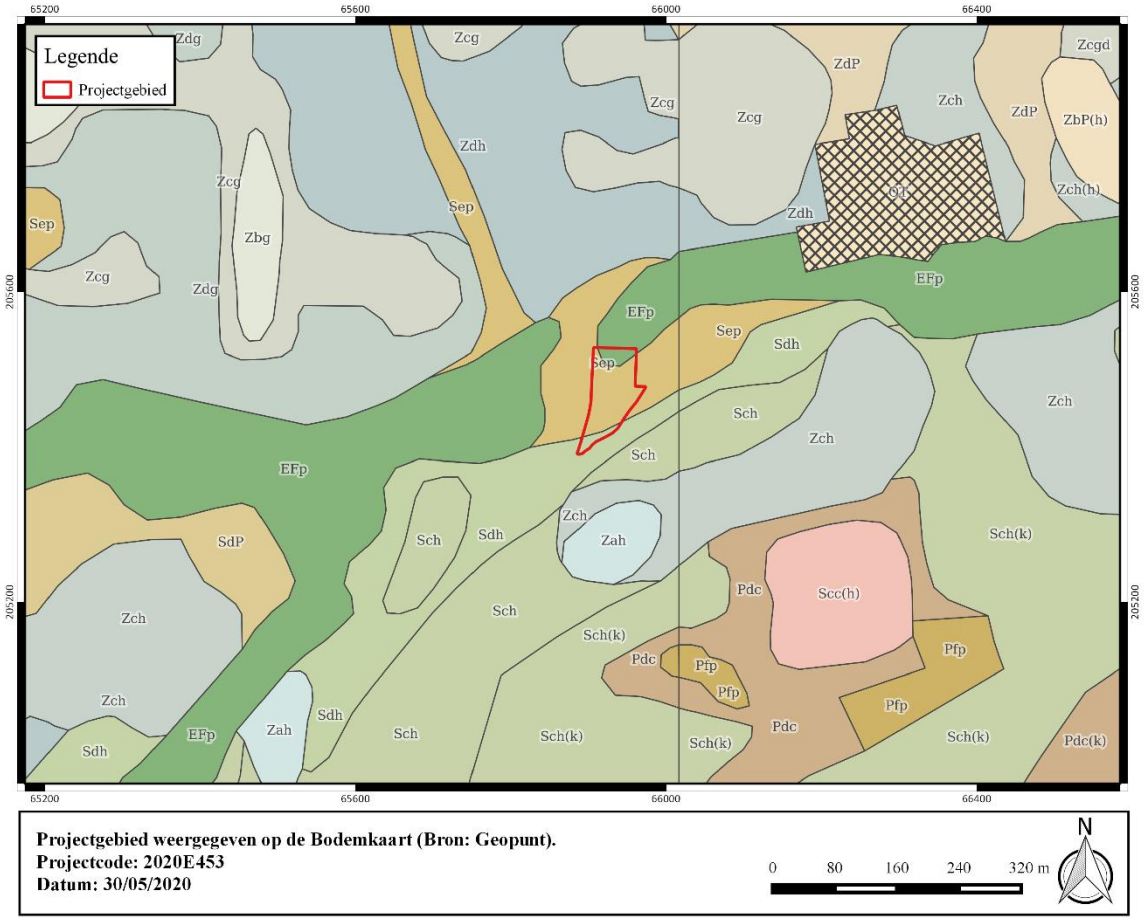

Figuur 19: Projectgebied weergegeven op de Bodemkaart (Bron: Geopunt).

1.4.2 Historische en archeologische voorkennis

1.4.2.1 Overzicht van de gekende archeologische waarden

Op het onderzoeksgebied zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Aan de overzijde van de beek zijn op luchtfoto's enkele vlekken herkend die werden geïnterpreteerd als 'kuilen'. Gekende archeologische sites in de omgeving zijn eerder schaars. Bij mechanische prospecties in de ruime omgeving werden voornamelijk recentere percelering aangesneden. Verder richting het zuiden werden bewoningssporen uit de Romeinse periode en bijhorend vondstmateriaal in kaart gebracht. Het merendeel van de indicatoren die zijn aangeduid op het kaartbeeld van de CAI betreffen anomaliën die zijn herkend op luchtfoto's. Een deel hiervan betreft cirkelvormige 'cropmarks' die mogelijk kunnen wijzen op de aanwezigheid van een grafmonument uit de bronstijd. Daarnaast zijn ook een aantal lineaire elementen herkend die naar alle waarschijnlijkheid te interpreteren zijn als oudere perceelsgreppels.

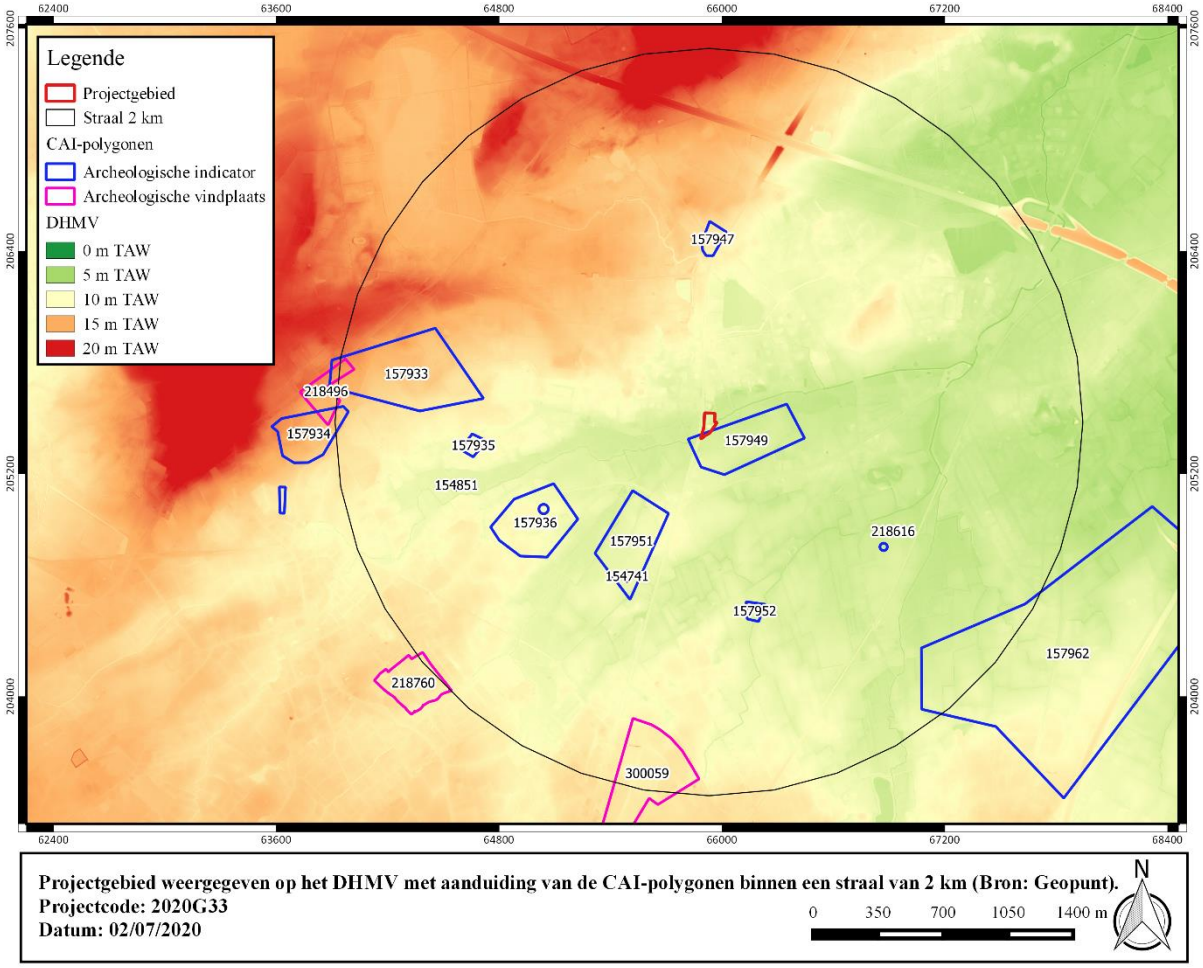

Figuur 20: Projectgebied weergegeven op het DHMV met aanduiding van de CAI-polygonen binnen een straal van 2 km (Bron: Geopunt).

I. Archeologische vindplaatsen

218496	Mechanische prospectie (2017); NK: 15 meter 18 eeuw: percelering

	Bron: Windey S., Vergauwe R., Laloo P. & Rozek J. 2017: Zedelgem - Diksmuidse Heirweg, Bredene, 52 p.
218760	Mechanische prospectie (2014); NK: 15 meter Nieuwste tijd: recente vergravingen, grachten en drainage Bron: Lambrecht G., Roelens F., Mikkelsen, J.H. 2015: Archeologisch onderzoek Fazantenstraat Zedelgem, Raakvlak rapport 2015/4, Brugge.
300059	Mechanische prospectie, opgraving (1999); NK: 15 meter Steentijd: vuurstenen afslag Midden-Romeinse tijd: Verscheidene paalkuilen (afkomstig van bijgebouwen?), twee grachten met in één de resten van een schaal of kom in tin of koper en een opgevulde boomkuil met heel wat Romeinse aardewerkfragmenten Bron: Archief dossiers Yann Hollevoet 2e trimester 1998

II. Archeologische indicatoren

Metaaldetectie

218615	Metaaldetectie (2017); NK: 15 m 20ste eeuw: 20 Franse obussen uit WOI.
218616	Metaaldetectie (2017); NK: 15 m 20ste eeuw: 12 Franse obussen uit WOI.

Luchtfotografie

154741	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: dubbele circulaire structuur Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.62-64
154851	Luchtfotografie; NK: 150 meter Bronstijd: grafheuvel Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.62-64

154852	Luchtfotografie; NK: 150 meter Bronstijd: grafheuvel Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.62-64
157933	Luchtfotografie; NK: 150 meter Onbepaald: enkele lineaire sporen Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.62-64
157934	Luchtfotografie; NK: 150 meter Bronstijd: grafheuvel Onbepaald: 2 mogelijke waterputten, een gebogen lijn mogelijk veroorzaakt door een gedempte gracht of greppel, vlekken en kuilen Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.62-64
157935	Luchtfotografie; NK: 150 meter Bronstijd: grafheuvel Onbepaald: zone met vlekken/kuilen Bron: Bourgeois, J., Meganck, M. & Semey, J. 1998: Cirkels in het land. Een inventaris van cirkelvormig structuren in de provincies Oost- en West-Vlaanderen, II, Archeologische Inventaris Vlaanderen. Buitengewone reeks 5, Gent, p.62-64
157936	Luchtfotografie; NK: 15 meter Onbepaald: ronde vlek die mogelijk een waterput kan zijn, kuilen - brede gracht en enkele lineaire sporen (greppels/grachten) Bronstijd: circulaire structuur, die waarschijnlijk een bronstijdgrafheuvel is (zie ook CAI 154852) Bron: Bourgeois J. e.a. 2004, Inventarisatie van het archeologisch erfgoed van de gemeente Zedelgem op basis van luchtfotografisch onderzoek.
157947	Luchtfotografie; NK: 15 m Onbepaald: dubbele gebogen lijn, mogelijk te wijten aan een wegtracé. Wellicht ouder dan 1777 want de weg is niet zichtbaar op de Ferrariskaart of de Poppkaart.

	Bron: Bourgeois J. e.a. 2004, Inventarisatie van het archeologisch erfgoed van de gemeente Zedelgem op basis van luchtfotografisch onderzoek.
157949	Luchtfotografie; NK: 15 m Onbepaald: kuilenconcentraties. Bron: Bourgeois J. e.a. 2004, Inventarisatie van het archeologisch erfgoed van de gemeente Zedelgem op basis van luchtfotografisch onderzoek.
157951	Luchtfotografie; NK: 15 meter Onbepaald: hoekig lineair spoor mogelijk veroorzaakt door een gedempte gracht of greppel - 2 ovaalvormige kuilen die mogelijk kunnen gezien worden als ontginningskuilen - kuilenconcentraties Bronstijd: grafheuvel met dubbele concentrische gracht (zie ook CAI 154741) 18de eeuw: een wegtracé dat waarschijnlijk in verband staat met het 17de-eeuwse kasteel ter Loo. Bron: Bourgeois J. e.a. 2004, Inventarisatie van het archeologisch erfgoed van de gemeente Zedelgem op basis van luchtfotografisch onderzoek.
157952	Luchtfotografie; NK: 15 meter Onbepaald: lineair spoor – kuilenconcentraties Bron: Bourgeois J. e.a. 2004, Inventarisatie van het archeologisch erfgoed van de gemeente Zedelgem op basis van luchtfotografisch onderzoek.
157962	Luchtfotografie; NK: 15 m Bronstijd: meerdere circulaire structuren die allemaal kunnen gezien worden als bronstijdgrafheuvels. 18de eeuw: kavelstructuren. 19de eeuw: wegtracé. Onbepaald: kuilenconcentraties en afzonderlijke kuilen met grote diameter, paalkuilen waarin lineaire patronen kunnen herkend worden. Vermoedelijk zijn deze als gebouwen te interpreteren. Ook werden er meerdere grachten opgemerkt. Bron: Bourgeois J. e.a. 2004, Inventarisatie van het archeologisch erfgoed van de gemeente Zedelgem op basis van luchtfotografisch onderzoek.

1.4.2.2 Historische context en bekende archeologische vindplaatsen

Het gebied rondom Brugge valt uiteen in enerzijds de kustvlakte en anderzijds de zandstreek. Beiden hebben hun eigen ontstaansgeschiedenis die het landschap haar huidige uitzicht geeft. Een eerste vormingsproces gaat terug tot het Tertiair en dateert van meer dan twee miljoen jaar geleden. In deze periode worden afwisselend klei- en zandlagen afgezet door de zee, die onze gewesten overspoelt vanuit het noorden. De kleilagen zijn beter bestand tegen erosie dan zandlagen. Door het uitslijten van de zandbanken ontstaat een golvend landschap met heuvelruggen en plateaus zoals de rug tussen Oedelem en Zomergem en de plateaus van Tielt en Wijnendale.[3]

Het Quartair wordt gekenmerkt door ijstijdperiodes en toename van het landijs met daartussen warmere interglacialen. In een laatste warme periode voorafgaand aan de laatste ijstijd (tussen 130.000 – 116.000 jaar geleden) stond de zeespiegel allicht 1 à 2 meter hoger dan vandaag. Na dit interglaciaal volgt een laatste koude periode van ongeveer 116.000 tot 11.600 jaar geleden. Gedurende deze periode stond de zeespiegel ca.120 meter lager dan nu en bevond de kustlijn zich veel verder noord- en westwaarts. Rondom Brugge ontstond een boomloos, open landschap met beperkte vegetatie. Tussen ca. 35.000 en 14.000 v. Christus neemt de koude dermate toe dat er geen sprake meer is van bewoning. Naar het einde van de ijstijd toe worden de gebieden weer aantrekkelijker. Tussen 14.000 en 10.000 v. Chr. doen zich een tweetal klimaatsverbeteringen voor, maar deze zijn nog niet standvastig. In de koudere periodes hiertussen (Dryas) wordt in de regio rond Brugge een duinenlandschap gevormd. Onder invloed van de noordwestenwinden waaien dekzandruggen op, zoals de omvangrijke rug van Gistel over Brugge naar Maldegem en Stekene. Op deze manier vormt zich een zwak golvend landschap van overwegend ZW-NO lopende dekzandruggen en laagtes. Deze dekzandruggen blokkeren de afwatering vanuit het binnenland. In de komvormige depressies vormen zich ondiepe meren zoals de Assebroekse Meersen.[4] Ook ten zuiden van Brugge komt op deze manier een dallandschap tot ontwikkeling.

Op het einde van de oude steentijd treft men in de regio meer aanwijzingen voor menselijke aanwezigheid aan. Het gaat onder andere om vindplaatsen te Steenbrugge, Rijckevelde en Assebroek en aan de voet van de cuesta Oedelem-Zomergem. In Maldegem werd een kampement van Federmesser-jager verzamelaars gevonden aan de oever van een laat-glaciaal meer. Vanaf 10.000 voor Chr. vindt een algemene en definitieve opwarming plaats, waardoor de ijskappen smelten en de zeespiegel stijgt. Door de uitbreiding van de Noordzee dringt het water de dekzanden binnen en vormt een wadgebied met getijdenwerking. Door de relatief hoge ligging van de dekzanden, wordt de oostelijke kustvlakte, zoals we die vandaag kennen, aanvankelijk weinig door de zee beïnvloed. Gedurende het mesolithicum (ca. 10.0000-5.000 v. Chr.) trekken jager-verzamelaars door het landschap en vestigen ze zich op de hogere dekzandruggen. En plateaus. Vermoedelijk was de zone van het plangebied door de ligging ter hoogte van een beekvallei minder geschikt voor het inrichtingen van kampementen.

De overgang tussen mesolithicum en neolithicum betekent eveneens een (geleidelijke) overgang van jacht naar een sedentair bestaan. Deze overgang heeft allerlei gevolgen. Mensen gaan zich vestigen bij hun akker en bouwen hun huizen steviger uit duurzamere materialen. Wanneer de mens voor het eerst aan landbouw gaat doen is het in de eerste plaats de vegetatie op de drogere gronden die hierdoor beïnvloed wordt, gezien deze zones het meest geschikt zijn voor akkerland. In het Brugse ontbreken vooralsnog duidelijke sporen van het neolithicum. Artefacten echter zijn meermaals gerecupereerd bij veldprospecties en opgravingen. Zeker het

[3] Hillewaert, B. & Ryckaert, M. 2019. p.16.
[4] Op.cit. pp. 17-19.

vermelden waard echter, is de vondst van een huisplattegrond uit het neolithicum in Waardamme in 2003 en de vondst van artefacten bij opgravingen achter de vrouwengevangenis *de Refuge* in Sint-Andries. Bij een opgraving ca. 2 km ten zuiden van het plangebied zijn lithische fragmenten gerecupereerd. Het is niet uitgesloten dat de jager-verzamelaar zijn tijdelijke kampementen op de hoger gelegen plateaus en zandruggen verliet om de valleien op te zoeken en daar specifieke activiteiten uit te voeren zoals visvangst. Er is binnen de projectgrenzen dus wel degelijk een verwachting naar sporen uit het neolithicum.

De informatie over de bronstijd in onze gebieden spitst zich voornamelijk toe op de grafcultus. Vooral tijdens de midden-bronstijd worden veel grafheuvels opgericht. Onder meer in de gemeentes Beernem, Oostkamp, Zedelgem, Torhout en Jabbeke zijn grafheuvels gekend. Een onderzoek door middel van luchtfotografie, uitgevoerd door de Gentse Universiteit, levert voor Loppem sporen van negen cirkelvormige structuren op, die zich op één na, in het oosten van de gemeente, aan de grens met Oostkamp bevinden en samen één of twee bronstijdgrafvelden vormen. Dit zogenaamde grafveld van Kuipen, waarvan één cirkel zich op het grondgebied van Oostkamp bevindt, telt vier enkelvoudige en vijf dubbele cirkels, grosso modo ingesloten door de Molendreef, de Rijselsestraat en de Kuipenstraat. Hiernaast zijn er een aantal sporen van kleinere, vierkante monumentjes opgetekend. Aan de westkant van de gemeente bevinden zich sporen van een geïsoleerde dubbele cirkel, een bronstijdgrafheuvel, ten westen van de Torhoutsesteenweg en ten zuiden van de Loppemsestraat.

De weinig talrijke, maar gevarieerde sporen uit zowel de vroege als de late ijzertijd wijzen op een verspreide bewoning in de periode vóór de eeuwwisseling. Er zijn aanwijzingen voor geïsoleerde boerderijen in hout, klei en riet.[5] Zowel aan de Legeweg als aan d'Hooghe Noene in Jabbeke zijn nederzettingssporen uit de ijzertijd gelokaliseerd.

In de Romeinse periode is het plangebied gelegen in de noordelijke periferie van de civitas Menapiorum. Deze civitas heeft Cassel als hoofdplaats. Het tracé over Cassel-Velzeke-Tienen-Tongeren is de belangrijkste verbinding gedurende het Hoge Keizerrijk. Vanuit de hoofdplaats van de civitas Menapiorum vertrekken een aantal wegen die het gebied ontsluiten. Een diverticulum van de baan Cassel-Doornik vertrekt van het gehucht Steenvoorde en loopt over Poperinge tot Brugge waar ze aansluit bij de Zandstraat. De landbouwers en herders die woonden op de zandgronden leefden in eenvoudige, uit natuurlijke materialen opgebouwde boerderijen drie vrij dicht verspreid waren in een landschap dat door zandwegen was doorweven. Ca. 2 km ten zuiden van het plangebied zijn op een hoger gelegen zone verscheidene paalkuilen, grachten en aardewerkfragmenten gelokaliseerd die dateren uit de Midden-Romeinse tijd.

Loppem komt vermoedelijk tot ontwikkeling in de 5e en 6e eeuw. Aanwijzingen hiervoor zijn Germaanse akkertoponiemen en de vermoedelijke etymologische oorsprong van de naam Loppem als woonplaats van de afstammelingen van Luppo (Luppo-inga-heim). Vermoedelijk wordt Loppem reeds in de 7de eeuw gekerstend onder invloed van de Heilige Eligius. De wijding van de kerk aan Sint-Maarten wijst op een kerstening die opklimt tot de vroege middeleeuwen. Vanaf 794 zou Loppem reeds als zelfstandige parochie bestaan.

De eerste vermelding van Loppem dateert uit 1108 wanneer het patronaatsrecht van Loppem wordt overgedragen aan het Sint-Donaaskapittel te Brugge. Op het grondgebied van Loppem liggen een aanvankelijk een tiental lenen die afhankelijk zijn van het grafelijke leenhof van de Burg van Brugge. Vanaf de 11de eeuw ressorteert het grondgebied van Loppem onder de kasselrij Brugge. Wanneer het Brugse buitengebied wordt losgemaakt van de stad (ca. 1100)

[5] Op. Cit. pp. 30-42.

wordt Loppem deel van een zelfstandige bestuurlijke eenheid: het Brugse Vrije. De bebouwing op het grondgebied van Loppem groeit snel aan. Een aantal hoeves zijn reeds vermelding in de cartularia van de Magdalenaleprozerij.

Gedurende de Tachtigjarige Oorlog (1568-1648) heeft Loppem sterk te lijden onder oorlogsgeweld. Rondtrekkende geuzen- en soldatenbenden zorgen voor voortdurende onrust op het platteland. Ook gedurende de 17de eeuw blijft de streek niet gespaard van oorlogsperikelen. De Vrede van Utrecht (1713) luidt een periode van relatie welvaart in, onder Oostenrijks bewind. Deze rust gaat gepaard met een economische groei wat een uitbreiding van de infrastructuur in de hand werkt.

Vanaf het einde van de 18de eeuw worden binnen het grondgebied van Loppem een aantal adellijke residenties opgericht. Deze 18de eeuwse kastelen gaan niet zelden terug tot een vroegere hoeve. Gedurende de 19de eeuw blijft Loppem hoofdzakelijk een landelijke gemeente, waar een groot deel van de bevolking is tewerkgesteld in de landbouw. Gedurende de Eerste Wereldoorlog situeert Loppem zich binnen het Duitse hinterland. De kastelen en grote hoeves worden aanvankelijk geconfronteerd met opeisingen. In 1917 wordt langs de Zeedijkweg een Pionierpark aangelegd met munitieopslagplaatsen en schuilkelders langs beide straatzijden. Bij de bevrijding richtten een aantal obussen veel schade aan in de dorpskern.[6]

[6] Inventaris Onroerend Erfgoed 2020

1.4.2.3 Archeologische indicatoren en cartografische bronnen

Op de Heraldische Kaart van het Brugse Vrije, gekopieerd door Pieter Claeissens in 1597 is het plangebied gelegen op de overgangszone tussen akkerland en bosgebied. Langsheen de zuidzijde van het plangebied is reeds duidelijk het verloop van het Zuidervaartje waar te nemen. Het tracé van de Torhoutsesteenweg is reeds waarneembaar. Het huidig rechtgetrokken tracé van de weg dateert uit 1751-1754. In een vergunningsbrief geeft de keurvorst de toestemming tot het oprichten van 7 tolbarelen langs de weg, onder meer aan de afspanning 'De Heidelberg', ca. 400 meter ten zuiden van het projectgebied.

De Ferrariskaart karteert het plangebied als bosgebied. De droge zandgronden in de regio vormden tijdens de middeleeuwen een uitgestrekt veldgebied met struiken en heide. Deze heide is stelselmatig omgezet tot bos. Precies ten zuidwesten van het plangebied is duidelijk een stenen brug weergegeven over het Zuidervaartje. Ca. 370 meter ten oosten situeert zich een vrij omvangrijk rechthoekig kasteelcomplex. Vermoedelijk was het plangebied, door de ligging in de vallei van het Zuidervaartje, te nat voor permanente bewoning of akkerbouw.

De 19e-eeuwse kaarten geven evenmin bebouwing weer binnen de projectgrenzen. Op de Vandermaelenkaart is het plangebied nog steeds gekarteerd als bosgebied. Op de topografische kaart van 1910 wordt geen bosareaal meer weergegeven. Het terrein is aan het begin van de 20e eeuw nog niet bebouwd.

Figuur 21: Projectgebied weergegeven op de Heraldische Kaart van het Brugse Vrije, 1597 kopie van Pieter Claeissens (Bron: Kaartenhuis Brugge).

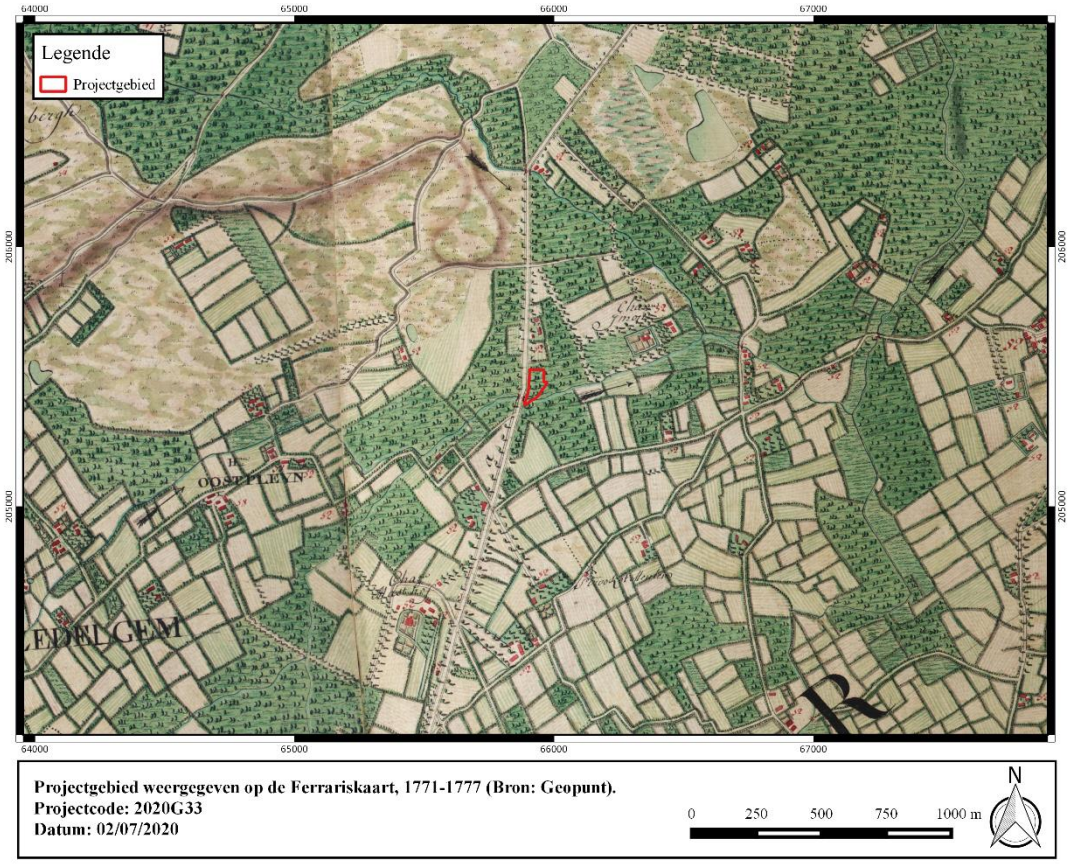

Figuur 22: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

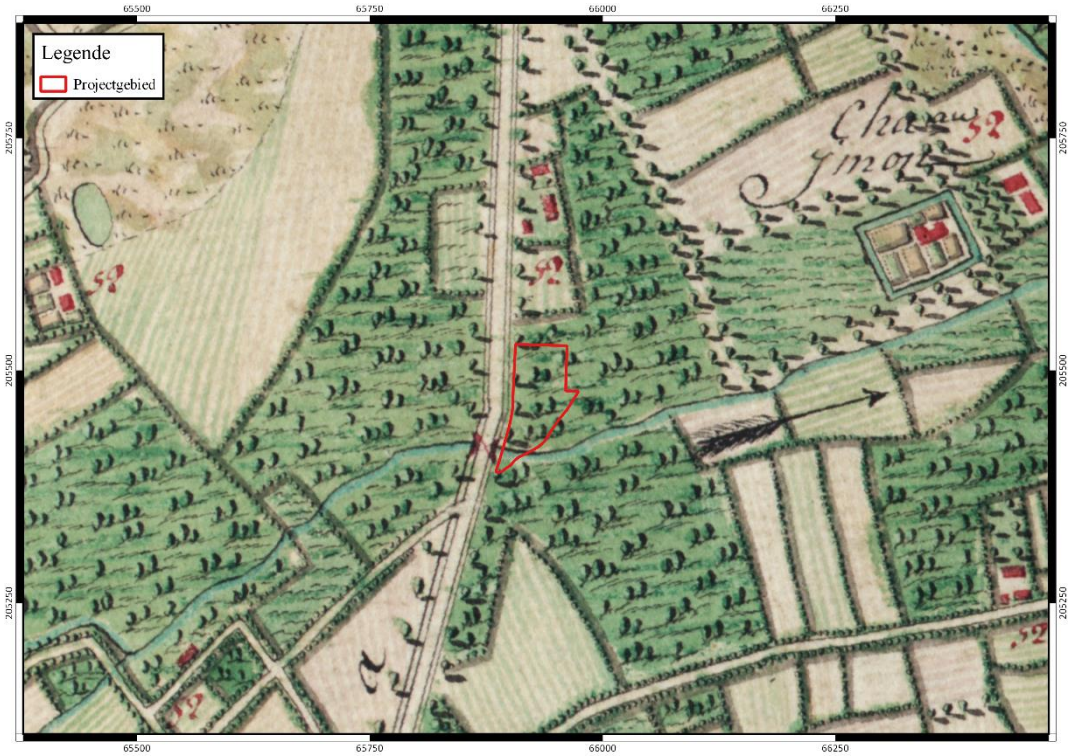

Figuur 23: Projectgebied weergegeven op de Ferrariskaart, 1771-1777 (Bron: Geopunt).

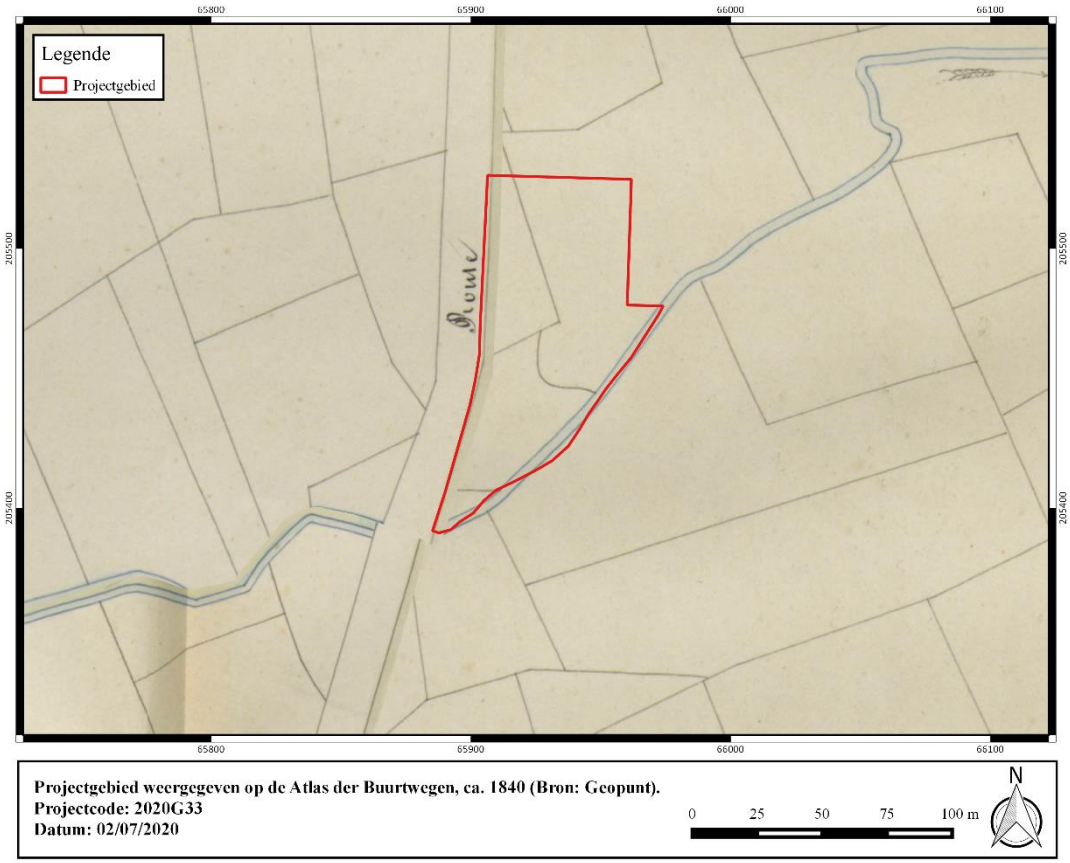

Figuur 24: Projectgebied weergegeven op de Atlas der Buurtwegen, ca. 1840 (Bron: Geopunt).

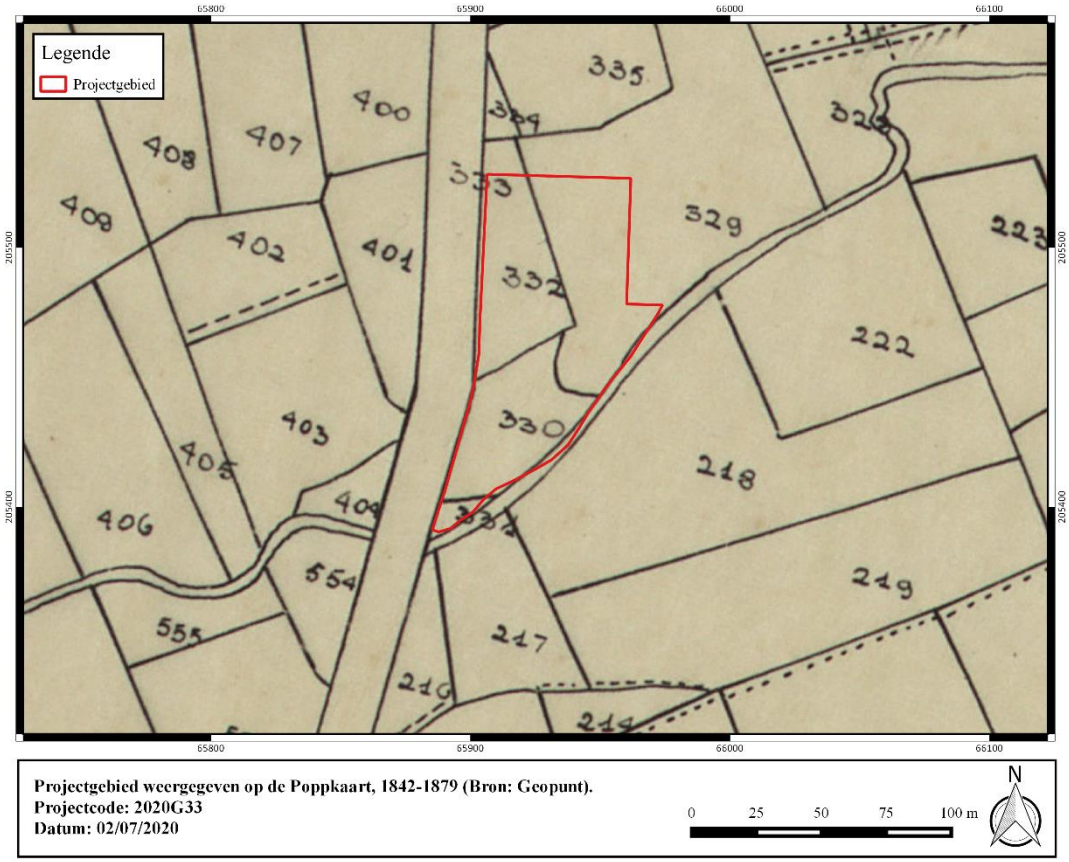

Figuur 25: Projectgebied weergegeven op de Poppkaart, 1842-1879 (Bron: Geopunt).

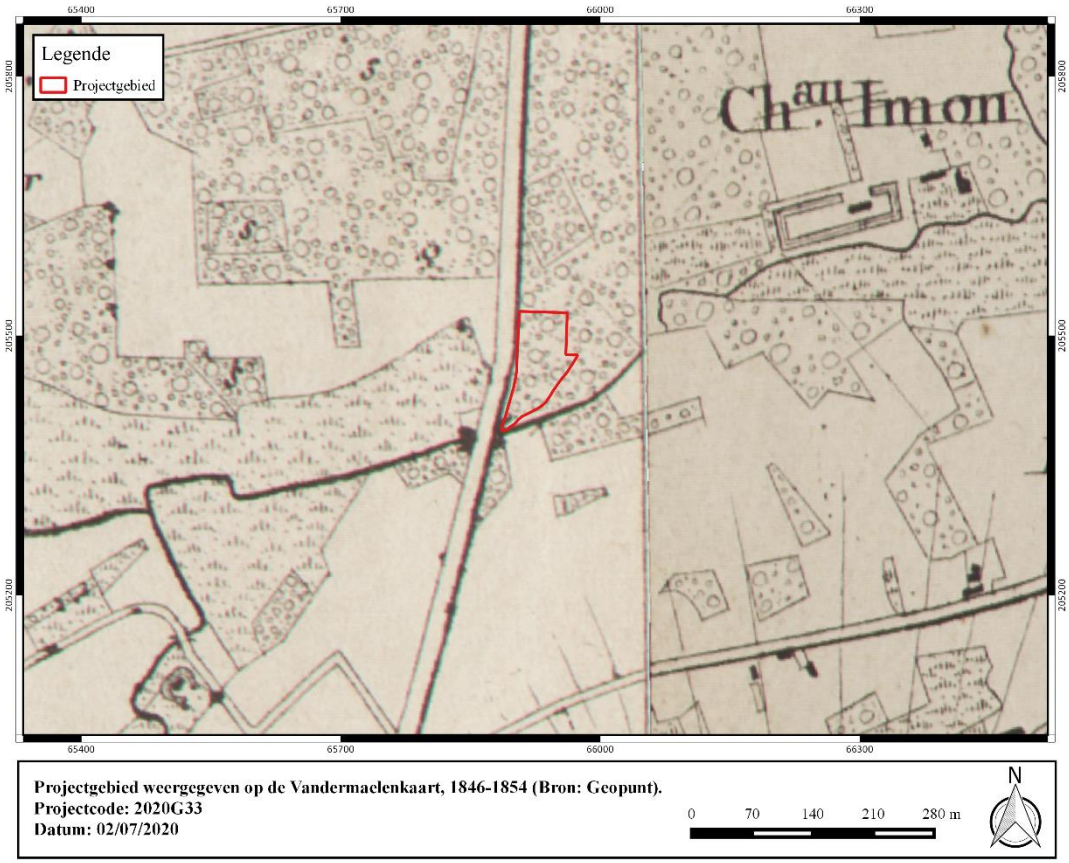

Figuur 26: Projectgebied weergegeven op de Vandermaelenkaart, 1846-1854 (Bron: Geopunt).

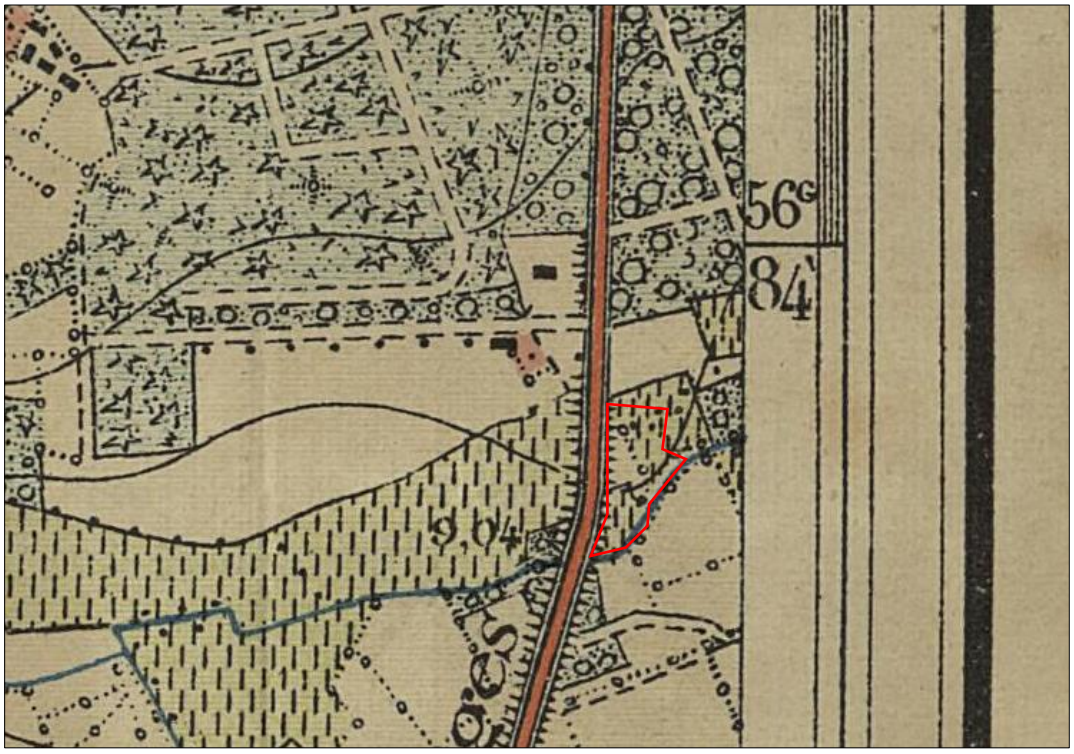

Figuur 27: Projectgebied weergegeven op de topografische kaart van 1910 (Bron: NGI Cartesius).

1.4.2.4 Huidige gebruik en verstoringen

De orthofotosequentie geeft een duidelijke evolutie weer in het bodemgebruik binnen de contour van het plangebied. Reeds op de oudste luchtopname (1971) is het huis met bijhorende vijver waar te nemen in het zuidelijk terreindeel. De noordelijke helft van het terrein wordt vermoedelijk bouwrijp gemaakt. Vanaf de orthofoto van 1979-1990 is ook het noordelijke gebouw waar te nemen. Op de meer recente luchtfoto's zijn quasi geen wijzigingen meer op te merken.

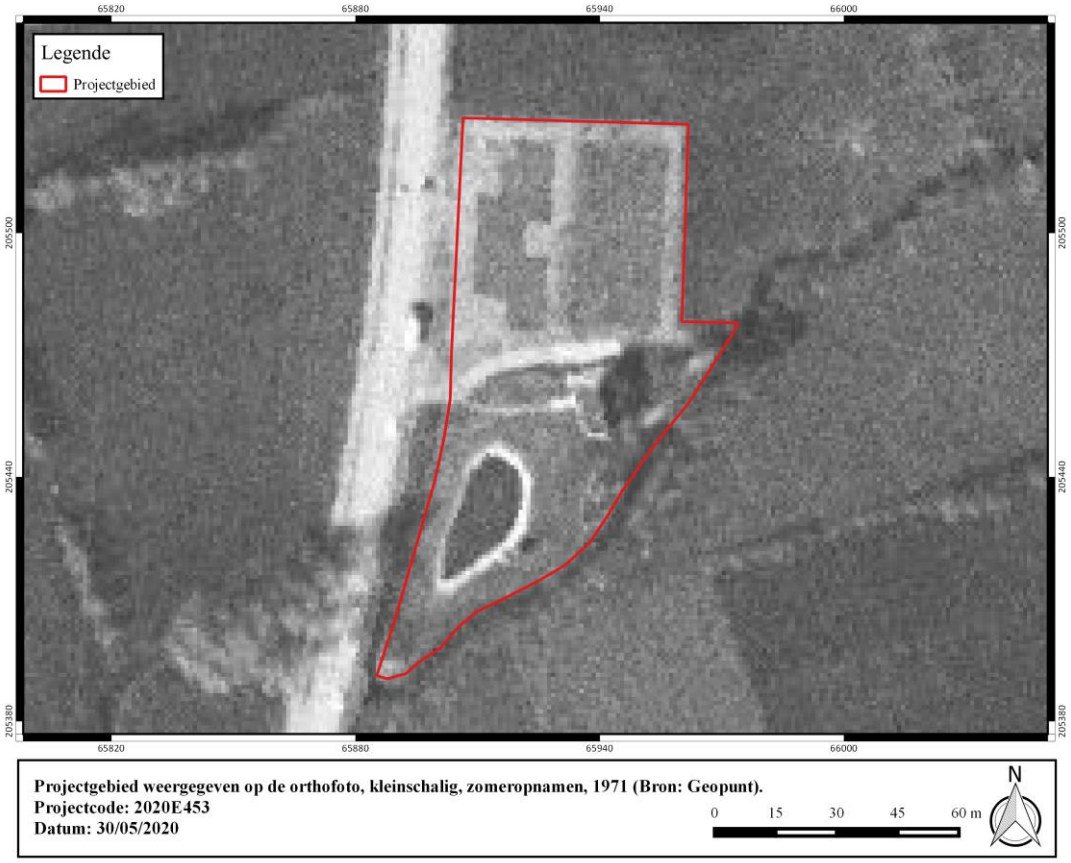

Figuur 28: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1971 (Bron: Geopunt).

Figuur 29: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, kleinschalig, zomeropnamen, 1979-1990 (Bron: Geopunt).

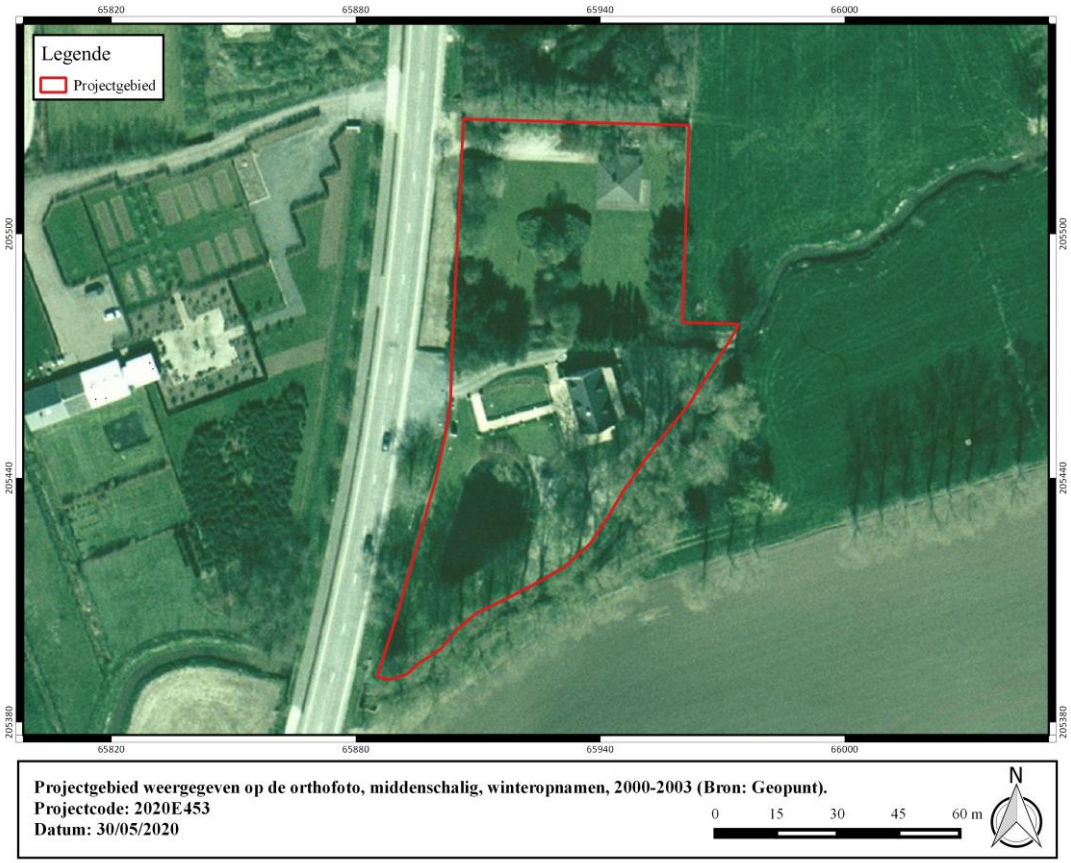

Figuur 30: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2000-2003 (Bron: Geopunt).

Figuur 31: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2008-2011 (Bron: Geopunt).

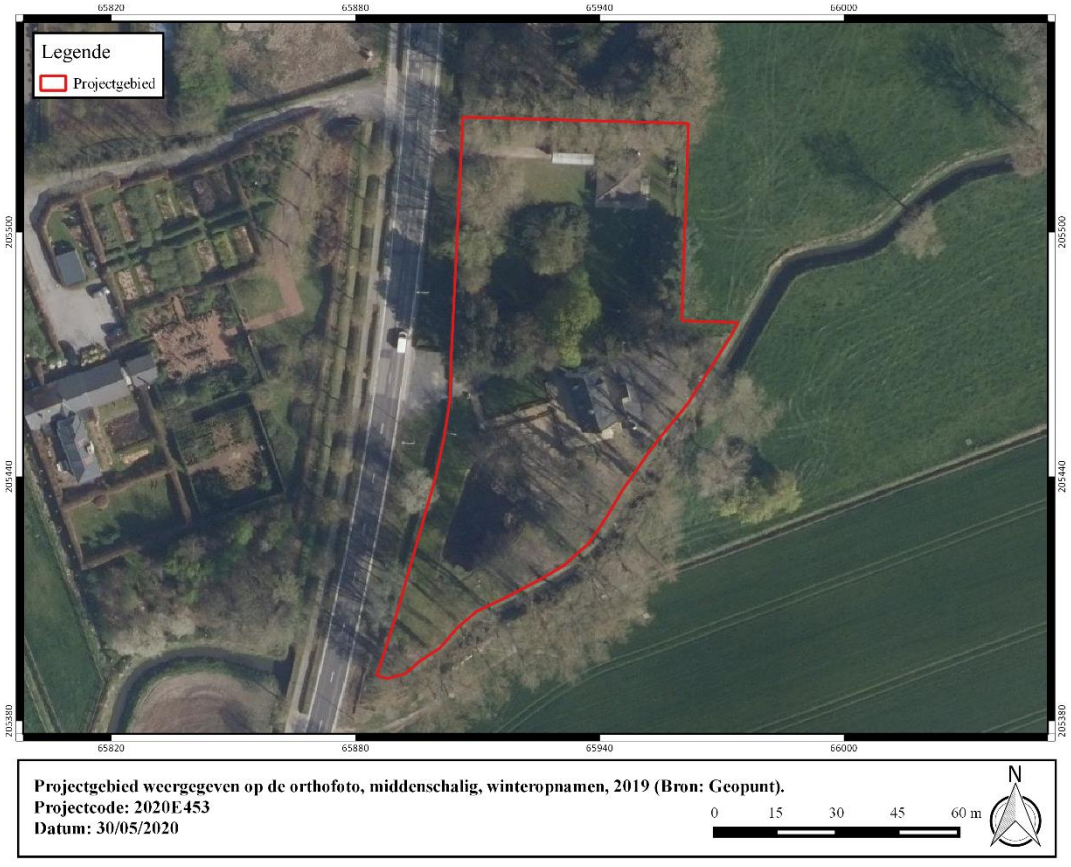

Figuur 32: Projectgebied weergegeven op de orthofoto, middenschalig, winteropnamen, 2019 (Bron: Geopunt).

1.5 Synthese

De opdrachtgever plant de realisatie van een nieuwbouwproject aan de Torhoutsesteenweg 37 & 39 te Zedelgem. Het projectgebied is ca. 6504 m² groot en wordt ingenomen door twee vrijstaande woningen (waarvan 1 onderkelderd) met tuin. In het zuiden van het terrein bevindt zich een vijver.

Zedelgem situeert zich in de zandstreek buiten de Vlaamse Vallei op het plateau van Wijnendale. Het onderzoeksgebied bevindt zich ten noorden van het plateau middenin de vallei van het Zuidervaartje. De Quartairgeologische kaart geeft een profielopbouw weer waarvan de top bestaat uit fluviatiele afzettingen van het Holoceen. Op de bodemkaart is goed te zien dat het terrein zich in de oorspronkelijke beekvallei bevindt. De bodem bestaat uit natte, profielloze bodems. Vanwege deze natte toestand moet het terrein in het verleden minder aantrekkelijk geweest zijn voor bewoning of bewerking.

Ook uit de cartografische bronnen valt af te leiden dat het nattere terrein minder geschikt was voor bewoning en akkerbouw. Het terrein blijft de voorbije eeuwen vrij van bebouwing. Op de Ferariskaart is te zien dat het onderzoeksgebied en de omgeving in gebruik zijn als bos. Ten noorden van het onderzoeksgebied is een uitgestrekt heidegebied te zien. Ten zuiden bestaat de omgeving voornamelijk uit akkerland. Ten noorden van het terrein, langs de steenweg tussen Torhout en Brugge, zijn enkele hoeves weergegeven. Op 19^{e}-eeuwse bronnen is weinig verandering te zien. Op de Vandermaelenkaart is het onderzoeksgebied als bos ingekleurd. Op een topografische kaart uit 1910 is het terrein als weiland gemarkeerd. Op de orthofotosequentie is een zekere evolutie te zien. Op het oudste luchtbeeld kan opgemerkt worden dat het noordelijke perceel is genivelleerd en bouwrijp is gemaakt, op het zuidelijke perceel is de huidige situatie reeds herkenbaar. Vanaf het beeld van de jaren ’80 is de huidige situatie te herkennen.

Op het onderzoeksgebied zijn geen archeologische vindplaatsen gekend. Aan de overzijde van de beek zijn op luchtfoto’s enkele vlekken herkend die werden geïnterpreteerd als ‘kuilen’. Gekende archeologische sites in de omgeving zijn eerder schaars. Bij mechanische prospecties in de ruime omgeving werden voornamelijk recentere percelering aangesneden. Verder richting het zuiden werden bewoningssporen uit de Romeinse periode en bijhorend vondstmateriaal in kaart gebracht. Het merendeel van de indicatoren die zijn aangeduid op het kaartbeeld van de CAI betreffen anomaliën die zijn herkend op luchtfoto’s. Een deel hiervan betreft cirkelvormige ‘cropmarks’ die mogelijk kunnen wijzen op de aanwezigheid van een grafmonument uit de bronstijd. Daarnaast zijn ook een aantal lineaire elementen herkend die naar alle waarschijnlijkheid te interpreteren zijn als oudere perceelsgreppels.

Concreet is er ter hoogte van het onderzoeksgebied een beperkte verwachting inzake de aanwezigheid van archeologisch erfgoed. Het terrein was naar alle waarschijnlijkheid te nat voor bewoning of akkerbouw.

2 Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2020

AGIV

Cherretté, B. Declercq, G. Deforce, K. Hillewaert, B. Hollevoet, Y. Ryckaert, M. 2011. Op het raakvlak van twee landschappen : de vroegste geschiedenis van Brugge, Van de Wiele, 176p.

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt

Van Ranst, E. & Sys, C. 2000. Eenduidige legende voor de digitale bodemkaart van Vlaanderen. Universiteit Gent.